

**MANUALUL
OBSERVATORULUI**
pentru alegerile
prezidențiale
la secțiile de votare din străinătate

- Varianta publică -

Autori: Maria Krause (Observatorul Electoral), Septimius Pârvu (Expert Forum)

Aceasta este varianta publică a Manualului Observatorului. Acest ghid poate fi folosit de orice observator acreditat sau de orice cetățean care vrea să înțeleagă mai multe despre cum se desfășoară procesul electoral.

Pentru informații suplimentare ne puteți contacta la observare@votcorect.ro.

Coaliția **Vot Corect** este formată din organizații civice care lucrează în domeniul apărării democrației și drepturilor omului. Scopul coaliției este de a monitoriza procesul de organizare a alegerilor și referendumurilor pentru a se asigura că se desfășoară conform principiilor constituționale și standardelor și bunelor practici internaționale la care România a aderat. Organizațiile partenere au obiectivul principal de a acredita observatori pentru ziua alegerilor, dar monitorizează procesul electoral per ansamblu, acționează pentru îmbunătățirea cadrului legal și reacționează în cazul încălcării principiilor menționate anterior.

Coaliția este formată din Expert Forum, Centrul pentru Resurse Civice, Asociația Civica, Centrul pentru Studiul Democrației, Rădăuțiul Civic și Observatorul Electoral. Coaliția este partener cu Asociația Code for Romania, care asigură dezvoltarea aplicației pentru smartphone **Vote Monitor**, cu ajutorul căreia colectăm date în ziua alegerilor.

Cuprins

<i>INSTRUCȚIUNI PENTRU OBSERVATORI</i>	6
Relația cu membrii BESV și alți participanți la procesul electoral	8
<i>II. ASPECTE GENERALE LEGATE DE ORGANIZAREA ȘI OBSERVAREA ALEGERILOR</i>	9
Cadrul legislativ.....	9
Administrația electorală.....	10
Birourile electorale	10
<i>III. ALEĂTORII, REGISTRUL ELECTORAL, LISTELE ELECTORALE</i> ...	14
<i>IV. ZILELE SCRUTINULUI</i>	15
Când se votează.....	15
Unde se votează.....	16
Documente pe baza cărora se poate vota	16
Materialele electorale care se regăsesc în secția de votare și condițiile de votare	17
Utilizarea dispozitivelor de monitorizare video la secțiile de votare din străinătate	19
Accesul persoanelor cu dizabilități la procesul electoral	19
Urna specială (mobilă).....	20
Persoane care pot asista la procesul electoral în ziua votului..	20
Campania electorală	22
Pregătirea secției de votare în ziua precedentă scrutinului	22
Zilele alegerilor – înainte de intrarea în secția de votare	24
Zilele alegerilor – deschiderea secției (formular A).....	25
Votarea (Formular B)	26
Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal (SIMPV) și rolul operatorilor de calculator	27
Cum funcționează SIMPV?	28

Procedura pentru cazurile în care SIMPV arată că un alegător ar mai fi votat.....	31
Proceduri pentru votul în avans – închiderea și deschiderea secției vineri și sâmbătă (Formularele A și C1)	38
Închiderea secției și numărarea voturilor (Formular C)	38
Înregistrarea audio-video a procedurilor cu ajutorul SIMPV .	40
V. CONTESTAȚII, CONTRAVENȚII, INFRAȚIUNI	50
V.1. Întâmpinări și contestații	50
V.2. Infrațțiuni și plângeri penale.....	51
V.3. Contravenții	54
Modele de sesizări	59
VI. APLICAȚIA VOTE MONITOR	61

Abrevieri

AEP – Autoritatea Electorală Permanentă
BEC – Biroul Electoral Central
BEJ – Biroul electoral județean
BESV – Biroul electoral al secției de votare
BESVS – Biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate
MAI – Ministerul Afacerilor Interne
MAE – Ministerul Afacerilor Externe
PV – proces verbal
SIMPV – Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal
SV – secție de votare

Acest manual conține informații detaliate despre rolul observatorului și despre principalele aspecte legate de procesul electoral: legislație, dreptul de vot, listele electorale, administrația electorală, procedura de votare și fiecare etapă a zilei scrutinului. Fiecare secțiune are explicații, iar trimiterile la cadrul legislativ (legi, ordonanțe de urgență, decizii ale BEC) sunt marcate cu **verde, cu litere îngroșate**. Citatele din legi sunt marcate cu *italic*. Cu **roșu** găsiți liste cu posibile probleme, nereguli și indicii de fraudă.

Alte resurse

[Ghidul membrului-operator de calculator desemnat în secția de votare](#)

[Mesaje returnate de interfața ADV și modul de acțiune – străinătate](#)

[Ghidul birourilor electorale ale secțiilor de votare organizate în străinătate](#)

CODUL DE CONDUITĂ

- Observatorii își vor desfășura activitatea **cu strictă imparțialitate**, fără a exprima sau manifesta public nicio preferință pentru partidele sau formațiunile politice, candidații sau programele electorale ale acestora; nu se vor implica în campania electorală și nu vor afișa însemnele sau sloganurile competitorilor electorali.
- Observatorii își vor îndeplini îndatoririle într-o manieră discretă și **nu vor interveni în procesul electoral**. Observatorii pot adresa întrebări reprezentanților administrației electorale și altor autorități și pot semnala eventualele nereguli, însă nu le este permis să dea instrucțiuni, să modifice deciziile birourilor electorale sau să împiedice buna desfășurare a procesului electoral.
- Observatorii vor urmări **toate aspectele procesului electoral** și vor monitoriza toate etapele zilei alegerilor, inclusiv numărarea voturilor.
- Observatorii își vor baza toate concluziile **pe observații personale, directe, sau pe fapte sau dovezi clare și convingătoare** și vor transmite în timp util organizațiilor care i-au acreditat informații clare și corecte.
- Observatorii **nu vor comenta procesul electoral în fața reprezentanților mass media** în numele organizațiilor care i-au acreditat.
- Observatorii **nu își vor asuma riscuri inutile**. Siguranța personală a fiecărui observator este mai importantă decât orice alte considerații.
- Observatorii vor respecta **drepturile și libertățile fundamentale ale omului, legislația națională și autoritatea membrilor administrației electorale**.
- Observatorii vor da întotdeauna dovadă de cel mai înalt nivel de **discreție, comportament profesional și respect** față de toți participanții la procesul electoral, fără discriminare.
- Observatorii vor purta asupra lor **documentele de identitate și acreditarea** și se vor legitima în fața membrilor administrației electorale sau a altor reprezentanți ai autorităților implicate în organizarea alegerilor, la cererea acestora.
- Observatorii vor participa la instructaj și vor respecta **planul de repartizare în teritoriu** și instrucțiunile primite.

Încălcarea acestor reguli poate duce la retragerea acreditării observatorului.

Dreptul de a observa

Observatorul acreditat are dreptul să asiste la toate operațiunile efectuate de BESV, de la deschiderea secției de votare până la finalizarea numărării voturilor și întocmirea procesului verbal. **Art 47 (2) Legea 370/2004; Art 89 Legea nr. 208/2015, Hotărârea BEC nr.6H/19.11.2024 (referendum), HAEP 22/2024 și 32/2024**

- **Accreditarea este valabilă numai însoțită de un act de identitate.**
- **Accreditarea este valabilă pentru orice secție de votare din țară și străinătate.**
- **Nu există, conform legii, un număr maxim de observatori care pot asista la proceduri într-o secție de votare.**

Observatorii nu pot interveni în organizarea și desfășurarea alegerilor, dar au dreptul de a sesiza președintele biroului electoral în cazul constatării unei neregularități. Observatorilor nu le este permis să facă niciun fel de comentariu de natură politică, în nume propriu sau al organizației care acreditează.

Președintele BESV are dreptul să îndepărteze din secția de votare observatorii care încalcă aceste reguli

Orice act care contravine Codului de conduită, legislației, regulilor stabilite prin acest manual sau instrucțiunilor comunicate de organizația care a emis acreditarea se sancționează cu retragerea acreditării observatorului.

HAEP 22/2024 – acreditarea pentru parlamentare și prezidențiale

Art. VIII. – (1) Prin derogare de la prevederile art. 2 alin. (2) din Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 22/2024 privind aprobarea procedurii de acreditare, a modelelor documentelor de acreditare și a modelelor ecusoanelor persoanelor acreditate la alegerile pentru Președintele României din anul 2024 și ale art. 2 alin. (2) din Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 31/2024 privind aprobarea procedurii de acreditare, a modelelor documentelor de acreditare și a modelelor ecusoanelor persoanelor acreditate la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2024, asociațiile și fundațiile acreditate de Autoritatea Electorală Permanentă atât la alegerile pentru Președintele României din anul 2024, cât și la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2024 pot emite pentru observatorii lor ecusoane unice valabile la ambele tipuri de scrutin, conform modelului prevăzut în anexa nr. 2.

(2) Autoritatea Electorală Permanentă aduce la cunoștința publică, prin intermediul paginii proprii de internet, lista asociațiilor și fundațiilor acreditate atât la alegerile pentru Președintele României din anul 2024, cât și la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2024, precum și numărul

de înregistrare al fiecărei acreditări.

Scopul observării nu este doar să constatăm neregulile.

Relația cu membrii BESV și alți participanți la procesul electoral

Odată ajuns la secția de votare, **observatorul trebuie să se prezinte președintelui și membrilor BESV și să le arate acreditarea**. Dacă președintele exprimă obiecții privitoare la prezența sau activitatea observatorilor, explicăm calm și politicos că suntem acreditați oficial să observăm scrutinul. Ar fi bine să stabilim relații de amabilitate cu fiecare dintre membrii biroului, indiferent de afilierea politică a acestora.

Observatorii trebuie să clarifice în discuțiile la care iau parte faptul că **nu au autoritatea de a remedia neregulile sau încălcarea legii, ci doar de a le semna**. Observatorii trebuie să informeze persoanele care au fost martori ai încălcării legii sau ai anumitor nereguli că au dreptul de a depune reclamații.

Este recomandat ca observatorii să încerce să evalueze înțelegerea și încrederea alegătorilor în procesul electoral. De preferat ar fi să evităm să adresăm întrebări alegătorilor care nu au votat încă, deoarece acest fapt ar putea fi greșit interpretat.

**Nu trebuie să
întrebăm niciodată
alegătorii cum
au votat**

În toate conversațiile la care iau parte, observatorii trebuie să rețină faptul că unele persoane pot încerca să manipuleze informațiile pentru scopuri și interese proprii. Când transmitem echipei **Vot Corect** concluziile observării (în fișele de observare sau la telefon) trebuie să **facem întotdeauna distincția între ce am observat direct și ce ne-a fost transmis de alte persoane** (și cât de credibile considerăm că sunt informațiile primite de la alte persoane).

Este important să reținem că **unele erori din partea membrilor comisiilor de votare se pot datora mai degrabă lipsei de experiență sau de instruire decât intenției deliberate de a compromite integritatea procesului**. Pe de altă parte, neregulile intenționate și sistematice au într-adevăr potențialul de a denatura procesul electoral.

Pentru a **filma sau fotografia** în secția de votare solicitați acordul președintelui biroului electoral al secției de votare.

În cazul unor **nereguli grave**, cum ar fi introducerea în urnă a mai multor buletine de vot sau falsificarea proceselor verbale ce conțin rezultatele, observatorii trebuie să le semnaleze cât mai repede organizației care i-a acreditat.

În cazul în care se confruntă cu **acte de violență** sau amenințări grave cu violența, observatorii **trebuie să părăsească imediat zona**; ei nu trebuie să riște și să se pună în pericol. Incidentele de acest gen trebuie comunicate imediat poliției.

II. ASPECTE GENERALE LEGATE DE ORGANIZAREA ȘI OBSERVAREA ALEGERILOR

Cadrul legislativ

Pe lângă Constituția României, actele normative cele mai importante care reglementează alegerile prezidențiale sunt:

- Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României

- Legea nr. 208 din 20 iulie 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
- OUG 98/2024
- Legea nr. 288/2015 privind votul prin corespondență
- Legea 286/2009 privind noul Cod Penal
- Alte acte normative, hotărâri ale AEP și BEC – lista integrală de acte normative se găsește pe <https://prezidentiale2024.bec.ro/legislatie/>

Deciziile Biroului Electoral Central –

<https://prezidentiale2024.bec.ro/documente/> - sunt publicate constant, astfel încât pentru a fi la curent cu cele mai recente modificări echipa centrală **Vot Corect** va consulta site-ul chiar și în ziua alegerilor și va transmite mesaje observatorilor de pe teren în cazul în care apar instrucțiuni noi privind procedurile.

Hotărârile AEP sunt publicate aici www.roaep.ro/legislatie. În ziua alegerilor se mai pot publica circulare sau alte informații utile, care se găsesc pe site-ul BEC, la rubricile *comunicate* sau *utile*.

Decizii relevante pentru votul în străinătate (Biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate) - <https://www.mae.ro/node/64180>

Administrația electorală

La organizarea alegerilor iau parte mai multe instituții: birourile electorale, Autoritatea Electorală Permanentă (AEP), Ministerul Afacerilor Interne (MAI), Institutul de Statistică, Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS) etc.

Autoritatea Electorală Permanentă are misiunea de a asigura organizarea desfășurarea alegerilor și a referendumurilor, precum și de a gestiona finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale. AEP emite hotărâri și gestionează Corpul Experților Electorali (baza de date cu președinți și locțiitori ai birourilor electorale), SIMPV, precum și Registrul Electoral. De asemenea, asigură resurse și asistență tehnică pentru organizarea procesului.

Birourile electorale

IMPORTANT

- La alegerile pentru Președintele României din anul 2024 președinții BESV din străinătate și locțiitorii acestora îndeplinesc calitatea de președinți ai BESV și locțiitori ai acestora și la alegerile parlamentare.
- Membrii-operatori desemnați la alegerile pentru Președintele României din anul 2024 îndeplinesc atribuțiile ce le revin și la alegerile parlamentare.

Art. 13, Legea 370/2004

(3) În îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, membrii birourilor electorale exercită o funcție ce implică autoritatea de stat. Exercițarea corectă și imparțială a funcției de membru al biroului electoral este obligatorie.

Nerespectarea acestei obligații atrage răspunderea juridică, civilă sau penală, după caz.

(4) Nimeni nu poate fi în același timp membru a două sau mai multe birouri electorale.

(5) Procesele-verbale întocmite cu prilejul constituirii și completării birourilor electorale atestă calitatea de membru al biroului electoral.

Biroul Electoral Central (BEC)

Art 17 (1), Legea 370/2004

a) asigură aplicarea și interpretarea unitară a dispozițiilor prezentei legi;

d) rezolvă întâmpinările referitoare la propria sa activitate și contestațiile cu privire la activitatea birourilor electorale județene, a birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București și a biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate; în cazul în care pentru soluționarea unei întâmpinări sau contestații sunt necesare verificări de fapt, acestea se efectuează în prezența unui judecător din cadrul Biroului Electoral Central; asemenea verificări nu se pot face în data alegerilor;

h) dispune renumărarea voturilor într-o secție de votare sau refacerea centralizării voturilor și a rezultatului alegerilor, în situația în care constată că au fost comise erori sau există neconcordanțe între datele consemnate în procesele-verbale;

Biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate

Art 20 (3), Legea 370/2004

a) urmărește și asigură aplicarea unitară și respectarea dispozițiilor legale privitoare la alegeri de către toate autoritățile, instituțiile și organismele cu responsabilități în materie electorală pentru organizarea scrutinului în străinătate;

c) rezolvă întâmpinările referitoare la propria activitate și contestațiile cu privire la activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate;

e) centralizează rezultatele numărării voturilor din secțiile de votare din străinătate și înaintează Biroului Electoral Central procesul-verbal privind centralizarea rezultatelor votării la secțiile de votare din străinătate, procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate, precum și toate contestațiile și întâmpinările primite;

(4) Biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate îndeplinește orice alte atribuții ce îi revin potrivit legii.

(5) În exercitarea atribuțiilor ce îi revin potrivit prevederilor prezentei legi, biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate adoptă decizii. Deciziile biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate sunt obligatorii pentru toate autoritățile, instituțiile publice, birourile electorale, organismele cu atribuții în materie electorală, precum și pentru toți participanții la alegeri la care se referă, din raza teritorială de competență a biroului, și se aduc la cunoștința publică prin afișare sau prin orice alt mijloc de publicitate.

Birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate

Un președinte, un locțiitor al acestuia și cel mult 7 membri propuși de formațiunile politice care participă la alegeri, dar pot ajunge la cel mult 15 membri. O formațiune politică poate avea un titular și 2 supleanți pentru fiecare secție de votare.

Birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate nu pot funcționa cu mai puțin de 3 membri.

Art 24 (4), Legea 370/2004

(4) Birourile electorale ale secțiilor de votare îndeplinesc următoarele atribuții:

- a) asigură buna organizare a votării;*
- b) verifică, prin mijloace electronice, îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru exercitarea dreptului de vot conform metodologiei stabilite prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente;*
- c) numără voturile și consemnează rezultatele votării în procesele-verbale prevăzute la art. 49 alin. (1); pot decide renumărarea voturilor, la solicitarea oricărui membru, înainte de consemnarea rezultatului numărătorii în procesul-verbal prevăzut la art. 49 alin. (1);*
- d) verifică, prin mijloace electronice, corelațiile din procesele-verbale de consemnare a rezultatelor votării, conform metodologiei stabilite prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente;*
- e) rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate;*
- f) îndeplinesc orice alte atribuții stabilite potrivit prezentei legi.*

(5) Președintele biroului electoral al secției de votare ia toate măsurile de ordine în localul de vot și în jurul acestuia.

CUM SE FORMEAZĂ BIROURILE ELECTORALE ÎN STRĂINĂTATE LA PREZIDENȚIALE

Biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate

- x 3 judecători de la Tribunalul București
- x 1 reprezentant AEP
- x 7 reprezentanți ai formațiunilor politice care au propus candidați.

faza I, partidele parlamentare care au propus candidați
faza II alte partide care au propus candidați, prin tragere la sorți

- x 1 președinte, 1 locțiitor nu sunt membri de partid
- x 7 membri propuși de formațiunile politice care participă la alegeri (prin excepție max 15)
pot fi completate cu personal din ambasade / consulat sau cetățeni cu drept de vot propuși de amb/consulate
* funcționează cu minim 3 membri

faza I, formațiunile politice care au propus candidaturi, prin tragere la sorți
faza II, alte partide
faza III alți cetățeni

- x 1 președinte, 1 locțiitor nu sunt membri de partid
- x 8 membri propuși de formațiunile politice care participă la alegeri
* funcționează cu minim 5 membri

se completează în această ordine
faza I, grupul minorităților
faza II partide parlamentare care au propus candidați
faza III, alte partide care participă la alegeri
tragere la sorți
Faza IV Corpul Experților Electorali

Membrii birourilor electorale din partea partidelor se numesc **reprezentanți**.
Partidele care nu prind locuri în BESV pot desemna **delegați**.
Candidații independenți nu au reprezentanți în BESV
Operatorii de tabletă nu reprezintă un partid politic și nu sunt parte din comisie.
BEC și BEJ sunt diferite față de cele de la parlamentare (cu excepția AEP), iar BESV
au aceeași președinți și locțiitori
Turul 2 se organizează cu reprezentanții aceluiași partide.

III. ALEGĂTORII, REGISTRUL ELECTORAL, LISTELE ELECTORALE

Dreptul de vot

Art 36, Constituția României

(1) Cetățenii au drept de vot de la vârsta de 18 ani, împliniți până în ziua alegerilor inclusiv.

(2) Nu au drept de vot debilizii sau alienații mintal, puși sub interdicție, și nici persoanele condamnate, prin hotărâre judecătorească definitivă, la pierderea drepturilor electorale.

Registrul Electoral și listele permanente

Art 24, Legea 208/2015

Registrul electoral este un sistem informatic național de înregistrare și actualizare a datelor de identificare a cetățenilor români cu drept de vot și a informațiilor privind arondarea acestora la secțiile de votare.

Art 25 (2), Legea 208/2015

Fiecare alegător figurează în Registrul electoral o singură dată, fiind arondat la o singură secție de votare.

Listele permanente

Cuprind alegătorii care au domiciliul sau reședința în România sau în străinătate, înscrși în Registrul Electoral.

Există următoarele tipuri de liste permanente:

- lista electorală permanentă din străinătate – alegătorii care s-au înregistrat în Registrul Electoral ca alegători în străinătate, la secția de votare.
- lista electorală permanentă din străinătate pentru votul prin corespondență, utilizată pentru consemnarea alegătorilor care au votat prin corespondență.

LISTA ELECTORALĂ PERMANENTĂ
din străinătate pentru votul prin corespondență
Alegerile pentru Președintele României din data de .....

Nr. crt.	Numele și prenumele alegătorului**)	Codul numeric personal	Domiciliul sau reședința alegătorului din străinătate	Seria și numărul actului de identitate	Codul poștal al domiciliului sau al reședinței
1.					
2.					
3.					
4.					
...					

LISTA ELECTORALĂ PERMANENTĂ DIN STRĂINĂTATE
Alegerile pentru Președintele României din data de .....

Nr. crt.	Numele și prenumele alegătorului	Codul numeric personal	Domiciliul sau reședința alegătorului din străinătate	Seria și numărul actului de identitate
1.				
2.				
3.				
4.				
...				

Listele suplimentare

Lista electorală suplimentară utilizată în străinătate include:

- membrii biroului electoral al secției de votare, persoanele însărcinate cu menținerea ordinii și membrii-operatori de calculator, dacă aceștia nu sunt înscrși în lista electorală permanentă a secției de votare respective
- alegătorii care votează în străinătate la altă secție de votare decât cea unde au fost arondați
- alegătorii care votează în străinătate fără a fi formulat o cerere de înregistrare în Registrul electoral ca alegători în străinătate

Listele sunt generate electronic și se completează pe hârtie doar în caz de disfuncționalități ale SIMPV. La finalul fiecărei zile de votare, se generează din ADV lista în format pdf care conțin listele electorale suplimentare din străinătate ce conțin numele, codurile numerice personale și semnăturile alegătorilor validați on-line. Acestea sunt semnate electronic de președintele BESV.

Legea 370/2004, Art 9

(6) *Listele electorale suplimentare din străinătate sunt generate în format electronic, în mod automat, pe baza datelor înregistrate în Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal.*

(7) *În situația disfuncționalității Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, listele electorale suplimentare din străinătate se întocmesc pe suport hârtie și cuprind rubrici pentru numele și prenumele, codul numeric personal și semnătura alegătorului.*

IV. ZILELE SCRUTINULUI

Când se votează

În țară votarea se desfășoară pe 24 noiembrie (primul tur) și 8 decembrie (al doilea tur, dacă este cazul), între orele 7 – 21.

În străinătate votarea se desfășoară după următorul program:
Vineri, 22 noiembrie și 6 decembrie, între orele 12 – 21. Votarea nu se poate prelungi.

Sâmbătă – 23 noiembrie și 7 decembrie, între orele 7 – 21. Votarea nu se poate prelungi.

Duminică – 24 noiembrie și 8 decembrie , între orele 7 – 21. Votarea se poate prelungi **până la 23:59**.

Unde se votează

Se poate vota la cele 950 de secții de votare deschise pe lângă ambasade, consulate sau institute culturale, precum și în orice alte spații disponibile. Harta secțiilor de votare din străinătate poate fi consultată aici: <https://votcorect.ro/sectii-vot-strainatate/>

Alegătorii pot vota la secția unde s-au înscris pe lista permanentă sau la orice altă secție de votare. Alegătorii cu reședința sau domiciliul în țară (inclusiv turiști sau persoane aflate în trecere) pot vota în ziua respectivă în orice secție de votare din străinătate, pe liste suplimentare.

Alegătorii înscrși pentru votul prin corespondență ale căror voturi nu au ajuns și nu au fost înregistrate la birourile electorale ale secțiilor pentru votul prin corespondență sau la sediile reprezentanțelor diplomatice până joi, ora 24 pot vota în secția de votare.

Documente pe baza cărora se poate vota

În străinătate se poate vota pe baza următoarelor acte de identitate, valabile în ziua votării:

- ☒ pașaportul diplomatic
- ☒ pașaportul diplomatic electronic
- ☒ pașaportul de serviciu
- ☒ pașaportul de serviciu electronic
- ☒ pașaportul simplu
- ☒ pașaportul simplu electronic
- ☒ pașaportul simplu temporar
- ☒ cartea de identitate
- ☒ cartea de identitate provizorie
- ☒ cartea electronică de identitate
- ☒ buletinul de identitate

Art 2, Legea 370/2004

(2) Pașaportul simplu, pașaportul simplu electronic și pașaportul simplu temporar pot fi folosite pentru exercitarea dreptului de vot numai de cetățenii români care votează în străinătate sau de cetățenii români cu domiciliul în străinătate care votează în România.

Pașaportul CRDS poate fi folosit și în țară. Pașaportul CRDS se emite pentru cetățenii români cu domiciliul în străinătate, care nu mai au nicio adresă în țară.

Materialele electorale care se regăsesc în secția de votare și condițiile de votare ¹

Cabinele de vot

Amplasarea cabinelor de vot se face pe un perete liber al localului secției de votare. Peretele din spate al cabinei de vot nu trebuie poziționat în dreptul ușilor și ferestrelor, etc.

este un recipient prevăzut cu o fantă pentru introducerea buletinelor de vot.

Urna de vot

Aceasta poate fi alcătuită dintr-un singur corp care se închide în partea superioară cu un capac sau demontabilă, al cărei schelet se obține din îmbinarea unor elemente independente, ori chiar

pliabilă, ale cărei construcție și materiale permit pliarea. Urnele nu pot fi transparente – dacă sunt, trebuie acoperite.

Hotărârea AEP 32/2024, art VII

Urnele de vot transparente care vor fi folosite la alegerile pentru Președintele României din anul 2024 și la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2024 vor fi acoperite prin lipirea pe laturile exterioare ale acestora, fără obturarea fantelor, a unor autocolante, folii de plastic, coli de hârtie sau a altor materiale asemenea, astfel încât să se asigure secretul votului.

Se recomandă folosirea unui număr de ștampile egal cu numărul de cabine.

Ștampila VOTAT

Hotărârea AEP 32/2024, art VI

(1) La alegerile pentru Președintele României din anul 2024 și la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2024, prin derogare de la prevederile art. 9 din Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 44/2016, numărul ștampilelor cu mențiunea "VOTAT" repartizat unei secții de votare din străinătate va fi cel puțin egal cu numărul cabinelor de vot.

(2) Ștampilele cu mențiunea "VOTAT" primite de biroul electoral al secției de votare din străinătate care nu sunt utilizate în procesul de votare aferent fiecărui scrutin sunt păstrate într-un plic sigilat de către președintele acestuia.

¹ Hotărârea nr. 44/2016 privind setul de condiții minimale pe care trebuie să le îndeplinească locațiile în care funcționează secțiile de votare, precum și dotarea minimală a acestora

Ștampila de control

este unică pentru fiecare secție de votare. Se folosește pentru a ștampila ultima (pagină a buletinelor de vot, pentru sigilii (ușă, urnă), pentru procesele verbale cu rezultate și pentru eventualele modificări care se realizează la sediul biroului electoral de nivel mediu, dacă sunt necesare corecturi.

Timbrul autocolant

La alegerile prezidențiale se va folosi un singur buletin de vot. În turul al doilea, buletinul de vot va cuprinde doar două opțiuni, conform rezultatelor din primul tur.

Buletinul de vot

Sigiliile

Nu există un standard de sigiliu. De regulă, este vorba de o bucată de hârtie, care se ștampilează cu ștampila de control și se semnează de către președintele BESV.

Liste electorale

vezi pagina 18 – secțiunea **Alegătorii, Registrul Electoral și listele electorale**

Tableta SIMPV – vezi pagina 32

OUG 98/2024, art 8 – materialele electorale pot fi tipărite în străinătate, dacă este nevoie

(4) La alegerile pentru Președintele României din anul 2024 și alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2024, în situația în care materialele necesare votării nu pot fi transmise în timp util birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate, acestea vor fi tipărite, respectiv confecționate, pe plan local, prin grija misiunilor diplomatice și a oficiilor consulare, în conformitate cu procedura stabilită prin decizie a fiecărui Birou Electoral Central.

Utilizarea dispozitivelor de monitorizare video la secțiile de votare din străinătate

Hotărârea AEP 23/2020, HAEP 32/2024 – înregistrarea procesului

- Dispozitivele de captare a înregistrărilor video se amplasează în loc vizibil, în interiorul localurilor secțiilor de votare
- Trebuie să surprindă cadre cât mai ample, care să cuprindă cabinetele de vot, urnele de vot, zonele în care sunt depozitate materialele utilizate în procesul de votare, precum și birourile/mesele membrilor biroului electoral al secției de votare.
- se amplasează astfel încât să nu fie surprinse cadre din interiorul cabinetele de vot, ale formularelor și tipizatele utilizate în procesul electoral, ale ecranelor tabletelor SIMPV sau ale altor documente ce conțin date cu caracter personal.
- Monitorizarea video se realizează continuu, inclusiv pe durata nopții, începând cu ziua de sâmbătă imediat anterioară datei votării, ora locală 7,00, până la încheierea votării, în ziua de duminică.
- Disfuncționalitatea echipamentelor de monitorizare video nu atrage suspendarea votării sau întreruperea operațiunilor BESV
- În ziua de duminică, după închiderea votării, președintele BESV oprește înregistrarea video, extrage mediul de stocare și îl introduce într-un plic, pe care îl sigilează aplicând ștampila de control a BESV, îl semnează împreună cu ceilalți membri și înscrie pe acesta numărul și localizarea secției de votare, precum și durata înregistrării video.
- monitorizarea video a localurilor secțiilor de votare din străinătate se realizează numai cu acordul proprietarilor imobilelor în care acestea sunt organizate.

Accesul persoanelor cu dizabilități la procesul electoral

Vom urmări în ziua scrutinului dacă secțiile de votare sunt accesibile, iar procesul de votare pentru persoanele cu dizabilități (fizice, vizuale, auditive etc.) se desfășoară conform prevederilor legale.

Câteva aspecte la care puteți fi atenți:

- Secțiile de votare sunt accesibile persoanelor cu dizabilități

- Persoanele care solicită asistență beneficiază de acest drept, iar ajutorul nu provine din partea membrilor birourilor electorale, observatorilor, candidaților sau altor reprezentanți ai administrației electorale
- Toate aceste procese se desfășoară respectând secretul votului, fără niciun fel de bariere sau decizii care să influențeze votul.

Hotărârea AEP 32/2024, art II

(2) Prin secții de votare care asigură accesul la vot al alegătorilor prevăzuți la alin.

(1) se înțelege secțiile de votare care îndeplinesc următoarele criterii minime:

- a) imobilul în care este amplasat localul de vot beneficiază de cale liberă de acces pietonală;
- b) imobilul beneficiază de rampă specială pentru accesul persoanelor cu handicap locomotor;
- c) localul de vot este situat la parterul clădirii ori clădirea în care se află localul de vot este dotată cu lift, servosări, scări rulante sau plan rulant;
- d) accesul în localul de vot se realizează ușor, fără obstacole sau trepte pe coridorul de acces;
- e) ușile au o deschidere de minimum 90 de cm;
- f) localul de vot este iluminat adecvat.

Urna specială (mobilă)

Nu se folosește în străinătate.

Persoane care pot asista la procesul electoral în ziua votului

Persoanele acreditate care pot observa operațiunile efectuate de birourile electorale sunt definite de **art 47 (2) din Legea 370/2004**, respectiv **art 89 (1) din Legea 208/2015**.

Art. 43 (10), Legea 370/2004

(10) În afară de membrii biroului electoral al secției de votare, de candidați și de persoanele acreditate, nicio altă persoană nu poate staționa în locurile publice din zona de votare sau în localul de vot mai mult decât timpul necesar pentru votare.

Art 89 (1) din Legea 208/2015

(1) La toate operațiunile efectuate de birourile electorale ale secțiilor de votare pot asista, în afara membrilor acestora, a operatorilor de calculator și a personalului de pază, candidații, persoanele acreditate în condițiile prezentei legi, reprezentanții Autorității Electorale Permanente, membrii birourilor electorale de circumscripție, ai oficiilor electorale și ai Biroului Electoral Central.

(2) În sensul prezentei legi, prin persoane acreditate se înțelege următoarele:

- a) **observatori interni**, desemnați de către asociații sau fundații, care desfășoară activități de apărare a democrației și a drepturilor omului, acreditate de către Autoritatea Electorală Permanentă;

- b) **reprezentanți ai instituțiilor mass-media românești**, acreditate de către Autoritatea Electorală Permanentă;
- c) **observatori internaționali**, desemnați de către organizații străine sau internaționale pentru observarea alegerilor ori invitați de către autoritățile române, acreditați de către Autoritatea Electorală Permanentă;
- d) **reprezentanți ai instituțiilor mass-media străine**, acreditați de către Autoritatea Electorală Permanentă;
- e) **delegați ai partidelor politice**, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, acreditați de către birourile electorale de circumscripție, conform legii.

Art 55, Legea 370/2004

o) refuzul de a permite accesul persoanelor acreditate în localul secției de votare, cu excepția cazurilor în care președintele biroului electoral al secției de votare limitează accesul persoanelor acreditate în localul secției de votare datorită mărimii acestuia;

Refuzul de a permite accesul observatorului este contravenție

Art 55, Legea 370/2004

q) refuzul de a se conforma dispozițiilor președintelui biroului electoral al secției de votare cu privire la asigurarea ordinii în localul de vot și în împrejurimi;
ț) purtarea pe durata votării, de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare, persoanele însărcinate cu paza sau de către persoanele acreditate sau de către operatorii de sondaj [...] de ecusoane, insigne ori alte însemne de propagandă electorală;

Refuzul de a se conforma dispozițiilor președintelui BESV și purtarea de însemne electorale sunt contravenții

! Contravențiile de mai sus se sancționează cu amendă de la 1.500 lei la 4.500 lei.

➤ Vezi mai multe detalii în secțiunea *Contravenții*

Dacă vi se cere acreditarea nominală sau alt document, rugați președintele BESV să consulte pagina 7 a ghidului birourilor electorale din străinătate, unde este menționat ecusonul pentru observatori.

Lista organizațiilor acreditate de AEP se găsește pe site-ul roaep.ro, secțiunea *acreditări*.

Campania electorală

**Campania pentru primul tur
a început pe 25 octombrie,
ora 00:00
și se termină pe 23
noiembrie, ora 7,00.**

Art 35, Legea 370/2004

(1) Campania electorală începe cu 30 de zile înainte de data alegerilor și se încheie în dimineața zilei de sâmbătă de dinaintea datei alegerilor, la ora 7,00.

Campania nu este interzisă în ziua de vineri, chiar dacă se desfășoară votul în avans, dar se aplică regulile privind interdicțiile din secția de votare. Campania pentru parlamentare nu este interzisă pe 23 și 24 noiembrie.

Îndepărtarea materialelor de campanie este obligatorie numai din și de pe clădirea sediului secției de votare

Art 39, Legea 370/2004

(3) Cu 48 de ore înainte de ziua votării este interzisă prezentarea de sondaje de opinie, televoturi sau anchete cu conținut electoral făcute pe stradă.

Sondajele de opinie pot fi efectuate, dar nu pot fi difuzate

Pregătirea secției de votare în ziua precedentă scrutinului

În preziua alegerilor președinții BESV primesc materialele și documentele din lista de mai jos. Președintele BESV și membrii trebuie să se prezinte la secția de votare la ora 18 (locală), să dispună măsurile pentru asigurarea ordinii procesului electoral, să afișeze un buletin anulat și programul votării. Președintele înmânează pe bază de proces-verbal tabletele SIMPV membrilor-operatori, care trebuie să verifice buna funcționare a tabletelor. De asemenea, trebuie să verifice echipamentul video și să lipească afișe prin care se atenționează că procesul este filmat. Este interzisă părăsirea localului cu ștampilele, buletinele de vot sau listele electorale, iar localul se sigilează la

plecare.

1.	buletinele de vot	☐
2.	ștampila de control	☐
3.	ștampilele cu mențiunea „VOTAT”	☐
4.	tuș și tușiere, de culoare albastră	☐
5.	formularele pentru încheierea <i>proceselor-verbale pentru consemnarea rezultatelor votării</i>	☐
6.	formularele listei electorale suplimentare	☐
7.	formularele necesare pentru consemnarea situațiilor semnalate de SIMPV	☐
8.	timbre autocolante	☐
9.	pixuri și coli albe de hârtie A4	☐
10.	ecusoanele membrilor biroului electoral al secției de votare, ale căror rubrici vor fi completate de către aceștia	☐
11.	adeverințe, formulare, modele de procese-verbale, declarații, afișe și alte materiale stabilite de BEC, BESVS și AEP	☐
12.	modelul procesului-verbal privind alegătorii prezenți la vot întocmit la încheierea votării în zilele de vineri și sâmbătă	☐
13.	terminalele informatice pentru verificarea dreptului de vot	☐
14.	echipamentele necesare monitorizării video a localurilor secțiilor de votare	☐

[Ghid BESV străinătate, MAE](#)

Dacă BESV are atribuții pentru votul prin corespondență, se vor primi și

15.	formularele pentru încheierea <i>proceselor-verbale pentru consemnarea rezultatelor votării prin corespondență</i>	☐
16.	<i>formularele listei electorale permanente pentru votul prin corespondență și formularele tipizate aferente</i> (Lista birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate care au atribuții pentru votul prin corespondență se regăsește în Decizia BESVS nr. 7/2024)	☐

Zilele alegerilor – înainte de intrarea în secția de votare

Observații la intrarea în secția de votare și în afara acesteia²

- În secția de votare există materiale de campanie electorală sau se desfășoară activități de campanie?
- Se constată prezența unor mari grupuri de persoane în fața secției de votare? Dacă alegătorii își așteaptă rândul afară, aceasta se face de o manieră ordonată? Dacă persoanele prezente nu sunt alegători, există indicii privitoare la identitatea lor?
- Există indicii privitoare la acțiuni de intimidare?
- Alegătorii sunt îndemnați să voteze sau să nu voteze, sau să voteze într-un anumit fel?
- Sunt prezenți reprezentanții forțelor de ordine? Dacă da, comportamentul lor este adecvat?
- Accesul la secția de votare este dificil? Ar putea o persoană cu dizabilități să intre în secția de votare fără ajutor?

Observatorii trebuie să ia cunoștință de orice tensiuni neobișnuite manifestate la intrarea lor în secția de votare, fie din pricina prezenței lor, fie pentru alte motive. Este posibil ca primele câteva minute să fie esențiale pentru formarea unei impresii imediate și realiste asupra situației din secția de votare.

---

² Cele mai frecvente vulnerabilități le găsiți și în secțiunea de mai jos, preluată și adaptată din Manualul OSCE/ODIHR de observare a alegerilor, ediția a VI-a, <http://www.osce.org/odihr/elections/68439>

Zilele alegerilor – deschiderea secției (formular A)

În zilele alegerilor, vă veți începe activitatea **la ora 6.15 (11:15 pentru ziua de vineri)**, urmărind dacă ușa secției de votare a fost sigilată, dacă urnele sunt goale, sigilate și dacă numărul de buletine de vot și de ștampile corespunde nevoilor secției de votare, precum și cu numerele din procesul verbal de recepție; observați dacă se pun ștampilele de control (vezi model în secțiunea *materialele electorale*) pe ultima pagină a buletinelor de vot. De asemenea, trebuie să urmăriți dacă se permite accesul persoanelor acreditate la această etapă.

Se notează la punctul j al procesului-verbal pentru consemnarea rezultatelor votării lipsa unor buletine, iar la punctul e și i numărul buletinelor de vot primite, respectiv numărul ștampilelor cu mențiunea „VOTAT” primite.

Art 43, Legea 370/2004

(5) În ziua votării activitatea biroului electoral al secției de votare începe la ora 6,00.

Președintele biroului electoral al secției de votare, în prezența celorlalți membri și, după caz, a persoanelor acreditate, verifică urnele, listele electorale permanente, buletinele de vot și ștampilele, consemnând la pct. e) și i) din procesul-verbal prevăzut la art. 49 alin. (1) numărul buletinelor de vot primite, respectiv numărul ștampilelor cu mențiunea "VOTAT" primite.

Pe măsură ce deschide pachetele sigilate, președintele asigură aplicarea ștampilei de control pe ultima pagină a fiecărui buletin de vot din acestea.

După încheierea acestor operațiuni, președintele închide și sigilează urnele prin aplicarea ștampilei de control pe toate deschizăturile acestora, cu excepția fantei prin care se introduc buletinele de vot.

Lipsa unor buletine de vot se consemnează la pct. j) al procesului-verbal prevăzut la art. 49 alin. (1).

Art 44¹, Legea 370/2004

(2) În fiecare zi, la începerea programului de votare prevăzut la art. 44 alin. (2) [votul în avans], ridicarea sigiliilor se va face de către președintele biroului electoral al secției de votare din străinătate, în prezența celorlalți membri ai biroului electoral al secției de votare.

Atribuțiile și jurisdicția președintelui biroului electoral

(6) Președintele biroului electoral al secției de votare este obligat să ia măsurile necesare pentru ca alegerile să decurgă în bune condiții. Atribuțiile acestuia se întind și în afara localului de votare, în curtea acestuia, în intrările în curte, în jurul localului de vot, precum și pe străzi și în piețe publice, până la o distanță de 500 m.

(7) Măsurile dispuse de președintele biroului electoral al secției de votare se aduc la cunoștința publică prin afișare la loc vizibil.

13) Pentru secțiile de votare din străinătate, dispozițiile prezentului articol se aplică, după caz, cu luarea în considerare a condițiilor specifice privind organizarea acestora.

Votarea (Formular B)

Etapele votării sunt următoarele:

Art 44, Legea 370/2004

(5) Accesul alegătorilor în sala de vot are loc în serii corespunzătoare numărului cabinelor. Alegătorii își prezintă actele de identitate operatorilor de calculator, care preiau și introduc datele personale ale alegătorilor în Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, conform hotărârii Autorității Electorale Permanente.

Vezi pagina 32 pentru secțiunea legată de SIMPV.

Art 44, Legea 370/2004 – alegători care au nevoie de asistență în secția de votare

(8) În situația în care alegătorul, din motive bine întemeiate, constatate de către președintele biroului electoral al secției de votare, nu poate semna în lista electorală, președintele face o mențiune în listă, confirmată prin semnătura sa și a încă unui membru al biroului electoral.

(9) Alegătorii votează separat în cabine închise, aplicând ștampila cu mențiunea «VOTAT» înăuntrul patruleterului care cuprinde numele candidatului pentru care optează.

(10) Prezența oricărei persoane în cabinile de vot, în afara celei care votează, este interzisă.

Alegătorul care, din motive temeinice, constatate de președintele biroului electoral al secției de votare, nu poate să voteze singur are dreptul să cheme în cabina de votare un însoțitor ales de el, pentru a-l ajuta. Acesta nu poate fi din rândul persoanelor acreditate, al membrilor biroului electoral al secției de votare sau al candidaților.

(11) După ce a votat, alegătorul are obligația de a introduce buletinul de vot în urnă.

Art 44, Legea 370/2004 - Eliberarea unui nou buletin de vot

(12) La cererea alegătorului, în cazul în care acesta a aplicat greșit ștampila cu mențiunea «VOTAT», dar nu a introdus buletinul în urnă, președintele biroului electoral al secției de votare îi poate elibera, numai o singură dată, un nou buletin, reținând și anulând buletinul de vot inițial și făcând mențiunea corespunzătoare la pct. j) din procesul-verbal prevăzut la art. 49 alin. (1).

(13) Ștampila încredințată pentru votare se restituie președintelui sau acelor membri ai biroului electoral al secției de votare desemnați de acesta.

(14) Președintele poate lua măsuri ca staționarea unui alegător în cabina de votare să nu se prelungească nejustificat.

Art 44, Legea 370/2004 - Contestarea identității alegătorului

(15) Candidații și oricare alegător au dreptul să conteste identitatea persoanei care se prezintă la vot. În acest caz, identitatea se stabilește de președintele biroului electoral al secției de votare prin orice mijloace legale. În cazul în care contestația este întemeiată, președintele biroului electoral al secției de votare îl va opri de la votare pe alegătorul contestat, va consemna faptul într-un proces-verbal și va sesiza această situație autorităților competente.

Art 44, Legea 370/2004 – Suspendarea votării

(16) Președintele biroului electoral al secției de votare poate suspenda votarea pentru motive temeinice. Durata totală a suspendărilor nu poate depăși o oră. Suspendarea este anunțată prin afișare la ușa sediului secției de votare imediat ce s-a produs evenimentul care a declanșat suspendarea.

(17) În timpul suspendării, urnele de votare, ștampilele, buletinele de vot și celelalte documente și materiale ale biroului electoral al secției de votare vor rămâne sub pază permanentă. În timpul suspendării nu poate părăsi sala de votare mai mult de jumătate din numărul membrilor biroului electoral al secției de votare, în același timp. Candidații și persoanele acreditate care asistă la votare nu pot fi obligate să părăsească sala de votare în acest timp.

Decizia BEC 114/2024, art 12, art 16 – fotografierea buletinului de vot este interzisă

Art. 12. - (1) Fotografierea sau filmarea prin orice mijloace a buletinului de vot este interzisă.

Art. 16. - Reprezentanții instituțiilor mass-media străine acreditate de Autoritatea Electorală Permanentă și ai instituțiilor mass-media românești au posibilitatea de a filma/fotografia în locurile publice din zona de votare și în localul secției de vot fără a aduce atingere secretului votului și fără a prelucra date cu caracter personal.

Decizia BEC 114/2024, art 13 – alte interdicții

(4) Pe durata votării se interzice membrilor birourilor electorale și persoanelor acreditate să poarte ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă electorală.

(5) Sunt interzise comercializarea și/sau consumul de alcool în jurul sediului secției de votare din țară, pe durata votării, până la o distanță de 500 m.

(6) Prin organizarea evenimentelor de orice gen nu se poate obstrucționa accesul persoanelor la secțiile de votare în ziua votării și în zilele votării.

Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal (SIMPV) și rolul operatorilor de calculator

SIMPV este sistemul electronic care are rolul de a verifica identitatea persoanei, de a preveni votul multiplu și de a transmite rezultatele din secțiile de votare către nivelul ierarhic superior. În străinătate tabletele SIMPV sunt operate de membri-operatori. Vezi secțiunea **Ziua alegerilor**.

Hotărârea AEP 36/2019, art 14 – ce este un membru operator

Prin membru-operator de calculator se înțelege, în sensul prezentelor norme metodologice, președintele biroului electoral al secției de votare din străinătate și loțiitorul acestuia, precum și orice alt membru al biroului electoral al secției de votare care îndeplinește atribuțiile ce revin, potrivit legii, operatorilor de calculator.

Hotărârea AEP 36/2019, art 12 și 14 – rolul membrului-operator

Dintre atribuțiile operatorilor se numără:

- asigură înscrierea corectă în SIMPV a CNP ale alegătorilor care se

prezintă la vot

- comunică, de îndată, președintelui BESV mesajele și semnalările returnate de SIMPV;
- asigură îndeplinirea dispozițiilor președintelui BESV
- asigură înregistrarea audiovideo neîntreruptă a operațiunilor efectuate de către membrii BESV pentru numărarea voturilor și completarea proceselor-verbale;
- asigură introducerea electronică a rezultatelor votării în formularul pentru verificarea corelațiilor, instalat pe terminalul informatic pus la dispoziție de către Serviciul de Telecomunicații Speciale; aplicația informatică menționată va asigura verificarea îndeplinirii corelațiilor legale dintre datele introduse, conform cheilor legale de control, și va semnala eventualele erori sau neconcordanțe care trebuie corectate sau remediate pentru a asigura încheierea proceselor-verbale cu respectarea corelațiilor prevăzute de lege;
- asigură transmiterea electronică a datelor prevăzute de lit. h) și a fotografiilor proceselor-verbale semnate de către membrii BESV către Sistemul informatic central, prin apăsarea butonului «Finalizare proces electoral»; dacă în momentul finalizării procesului electoral nu există conexiune la SIMPV, va asigura transmiterea în sistem a proceselor-verbale de îndată ce terminalul informatic va avea conexiune la SIMPV;
- informează președintele BESV și Centrul de preluare a apelurilor cu privire la disfuncționalitățile terminalului informatic;
- realizează actualizările ADV pe terminalul informatic utilizat;

Echiparea secțiilor de votare cu tablete

În străinătate se pot alocă mai multe tablete pentru fiecare secție în funcție de nevoi.

Cum funcționează SIMPV?

Funcționarea SIMPV este reglementată de **Legea 208/2015**, respectiv **Hotărârile AEP 36/2019 și 39/2019**.

Operatorul de calculator verifică actul de identitate și în funcție de mesajul primit de sistem se pot lua mai multe măsuri specificate mai jos (Hotărârea AEP 36/2019).

La secțiile de votare din străinătate

<p>a) pentru alegătorul care se regăsește în listele electorale permanente din țară, listele electorale permanente din străinătate sau listele electorale permanente pentru votul prin corespondență și care nu a mai votat la același tur de scrutin, mesajul evidențiat pe fond de culoare verde va fi</p> <p>"Alegătorul . . . . . (Se înscriu numele și prenumele.), cu CNP . . . . . , poate vota la această secție de votare."</p>	<p>după ce validează operațiunea de preluare în ADV a codului numeric personal al alegătorului care s-a prezentat la vot, membrul-operator de calculator preia semnătura alegătorului pe terminalul informatic și îi predă buletinul de vot și ștampila cu mențiunea "VOTAT".</p>
<p>b) pentru alegătorul care deține pașaport simplu electronic ori pașaport simplu temporar cu menționarea țării de domiciliu și care nu a mai votat la același tur de scrutin, mesajul evidențiat pe fond de culoare verde va fi</p> <p>"Alegătorul CRDS . . . . . (Se înscriu numele și prenumele.), cu CNP . . . . . , poate vota la această secție de votare."</p>	<p>membrul-operator de calculator validează operațiunea de preluare în ADV a codului numeric personal al alegătorului care s-a prezentat la vot numai dacă actul de identitate prezentat este valabil. După validare, membrul-operator de calculator preia semnătura alegătorului pe terminalul informatic și îi predă buletinul de vot și ștampila cu mențiunea "VOTAT".</p>
<p>c) pentru alegătorul care este omis din listele electorale permanente și care nu a mai votat la același tur de scrutin, mesajul evidențiat pe fond de culoare roșie va fi</p> <p>"Persoana cu CNP . . . . . nu este înscrisă în listele electorale permanente."</p>	<p>membrul-operator de calculator nu poate valida operațiunea de preluare în ADV a codului numeric personal al persoanei care nu are încă vârsta de 18 ani la data la care s-a prezentat la vot.</p>
<p>d) pentru persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani până în ziua votării inclusiv, mesajul evidențiat pe fond de culoare roșie va fi</p> <p>"ATENȚIE! Persoana cu CNP . . . . . nu are drept de vot. Nu a împlinit vârsta de 18 ani!";</p>	<p>membrul-operator de calculator nu poate valida operațiunea de preluare în ADV a codului numeric personal al persoanei care nu are încă vârsta de 18 ani la data la care s-a prezentat la vot.</p>
<p>e) pentru persoana căreia i s-a interzis exercitarea dreptului de vot sau care a</p>	<p>membrul-operator de calculator validează operațiunea de preluare</p>

<p>fost pusă sub interdicție, mesajul evidențiat pe fond de culoare roșie va fi "ATENȚIE! Persoana . . . . . (Se înscriu numele și prenumele.), cu CNP . . . . ., nu are drept de vot!";</p>	<p>în ADV a codului numeric personal al alegătorului român care s-a prezentat la vot numai în baza deciziei președintelui biroului electoral al secției de votare de a permite exercitarea dreptului de vot.</p>
<p>f) pentru alegătorul care figurează că a fost înscris deja în SIMPV la același scrutin în țară, mesajul evidențiat pe fond de culoare roșie va fi "ATENȚIE! Alegătorul . . . . . (Se înscriu numele și prenumele.), cu CNP . . . . ., figurează că a votat la Secția de votare nr. . . . . din localitatea . . . . ., județul . . . . ., la ora . . . . .";</p>	<p>(7) În situația prevăzută la alin. (1) lit. f), în cazul în care votarea în țară este în curs de desfășurare, președintele biroului electoral al secției de votare va contacta telefonic președintele biroului electoral al secției de votare din țară unde alegătorul figurează deja înscris în SIMPV, la numărul comunicat de Serviciul de</p>
<p>g) pentru alegătorul care figurează că a fost înscris deja în SIMPV la același scrutin în străinătate, mesajul evidențiat pe fond de culoare roșie va fi "ATENȚIE! Alegătorul . . . . . (Se înscriu numele și prenumele.), cu CNP . . . . ., figurează că a votat la Secția de votare nr. . . . . din localitatea . . . . ., statul . . . . ., la ora . . . . .";</p>	<p>Telecomunicații Speciale, în vederea identificării eventualei semnături a acestuia în dreptul datelor sale de identificare din listele electorale. Convorbirea va fi înregistrată de Serviciul de Telecomunicații Speciale. (8) În cazurile prevăzute de alin. (1) lit. f) -i), membrul- operator de calculator validează operațiunea de preluare în ADV a codului</p>
<p>h) pentru alegătorul care figurează în SIMPV că a votat prin corespondență, mesajul evidențiat pe fond de culoare roșie va fi "ATENȚIE! Alegătorul . . . . . (Se înscriu numele și prenumele.), cu CNP . . . . ., figurează că a votat prin corespondență.";</p>	<p>numeric personal al alegătorului român care s-a prezentat la vot, după ce acesta dă declarația prevăzută de lege, acolo unde este cazul, și numai în baza deciziei președintelui biroului electoral al secției de votare de a permite exercitarea dreptului de</p>
<p>i) pentru alegătorul care se prezintă la vot cu un act de identitate care nu se află în termen de valabilitate, mesajul evidențiat pe fond de culoare roșie va fi</p>	<p>vot. După validare, membrul-operator de calculator preia semnătura alegătorului pe terminalul informatic și îi predă buletinul de vot și ștampila cu mențiunea "VOTAT".</p>

"Atenție! Este posibil ca actul de identitate să fie expirat."

(9) Situațiile prevăzute la alin. (1) lit. e) -i) și deciziile președintelui biroului electoral al secției de votare de a permite sau nu exercitarea dreptului de vot se consemnează în scris în formularul privind consemnarea cazurilor deosebite semnalate de SIMPV, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 2.

Deciziile nu sunt luate de operatori, ci de președinte BESV.

Procedura pentru cazurile în care SIMPV arată că un alegător ar mai fi votat

Decizia BEC 114/2024, art 3

Președintele BESV ia următoarele măsuri:

- informează alegătorul că SIMPV a semnalat faptul că s-a mai prezentat la vot la același scrutin;
- aduce la cunoștința acestuia prevederile art. 387 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, potrivit cărora fapta unei persoane care votează de două sau mai multe ori constituie infracțiunea de fraudă la vot care se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi;
- **în cazul în care alegătorul stăruie** în solicitarea de a-și exercita dreptul de vot, președintele BESV va apela un număr de telefon fix comunicat de STS și va solicita să i se facă legătura cu președintele BESV menționate în mesaj;
  - în situația în care secția de votare respectivă este închisă, operatorul îi va comunica acest lucru președintelui BESV, iar acesta va permite alegătorului să își exercite dreptul de vot doar după ce alegătorul va completa și semna în prezența președintelui BESV și a operatorului de calculator o declarație
  - în situația în care secția de votare respectivă este în țară și este deschisă i se va face legătura și va solicita președintelui BESV cu care i s-a făcut legătura să îi confirme dacă alegătorul pentru care s-a primit mesajul că figurează deja în SIMPV și a semnat în lista electorală permanentă sau suplimentară, după caz;

- în situația în care secția indicată în mesaj este o secție de votare din străinătate, operatorul centrului de preluare a apelurilor îi va comunica acest lucru președintelui BESV, iar acesta va permite alegătorului să își exercite dreptul de vot doar după ce alegătorul va completa și semna în prezența președintelui și a operatorului de calculator o declarație
- în cazul în care președintele BESV din țară apelate **infirmă existența unei semnături** în lista electorală în dreptul alegătorului în cauză, îi va permite acestuia exercitarea dreptului de vot.
- în cazul în care președintele BESV apelate **confirmă existența unei semnături** în lista electorală în dreptul alegătorului în cauză, i se va permite să voteze după ce va completa și semna în prezența președintelui BESV și a operatorului de calculator din secție/membrului care îndeplinește acest rol o declarație

În cazul votului prin corespondență, dacă SIMPV arată că acesta ar fi votat deja prin corespondență, președintele BESV îl informează că votul multiplu este infracțiune, va semna o declarație și va putea vota.

Modelul formularului privind consemnarea cazurilor deosebite semnalate de Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal (SIMPV)

Statul:
Localitatea:
Secția de votare nr. ....

FORMULAR
pentru consemnarea cazurilor deosebite semnalate de SIMPV

Nr. crt.	Numele și prenumele alegătorului	Codul numeric personal	Caz semnalat de SIMPV*	Semnătura operatorului de calculator	Decizia președintelui biroului electoral al secției de votare**	Semnătura președintelui biroului electoral al secției de votare
1.						
2.						
3.						
...						
...						

Modelul formularului în care se consemnează codurile numerice personale ale alegătorilor care se prezintă la vot pe durata disfuncționalității Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal

FORMULAR DE ÎNSCRIERE
a codurilor numerice personale ale alegătorilor care se prezintă la vot pe durata
disfuncționalității Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal

Nr. secției de votare

Adresa sediului secției de votare

Președintele biroului electoral al secției de votare,

Nr. crt.	Codul numeric personal	Ora votării în format hh.mm	Mențiuni în urma verificării în Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal *

Disfuncționalitățile SIMPV

Hotărârea AEP 36/2019

! Art. 35. - (1) Disfuncționalitatea SIMPV nu determină suspendarea sau întreruperea votării.

(2) Operatorul de calculator va aduce de îndată la cunoștința președintelui biroului electoral al secției de votare următoarele situații:

- a) defecțiuni ale terminalului informatic sau ale echipamentelor conexe;
- b) defecțiuni ale conexiunilor la SIMPV;
- c) imposibilitatea de a accesa și/sau de a efectua operațiuni în interfața ADV în modul online;

d) întârzierile mai mari de 2 minute în primirea mesajelor prevăzute de prezentele norme metodologice.

(4) În situațiile prevăzute la alin. (2), președintele biroului electoral al secției de votare va întocmi procesul-verbal în care vor fi consemnate aspectele constatate, precum și durata disfuncționalității. Procesul-verbal, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 3, se semnează de către președintele biroului electoral al secției de votare, precum și de către operatorul de calculator.

(5) Apariția și încetarea disfuncționalității Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal sunt notificate telefonic, de îndată, biroului electoral ierarhic superior, precum și Centrului de preluare a apelurilor, de către operatorul de calculator sau președintele biroului electoral al secției de votare.

(6) Serviciul de Telecomunicații Speciale asigură asistența tehnică în vederea remedierii cauzelor care au condus la disfuncționalitatea SIMPV.

(7) Situațiile prevăzute la alin. (2) sunt aduse la cunoștința membrilor biroului electoral al secției de votare de către președintele acestuia.

Art. 36. - (1) Pe perioada disfuncționalității SIMPV, la secțiile de votare din țară, în cazul în care terminalul informatic este funcțional, alegătorii prezintă actele de identitate operatorului de calculator, care validează în ADV, în modul off-line, codurile numerice personale ale alegătorilor care se prezintă la vot.

(3) În cazul în care, în secția de votare din străinătate, validarea operațiunii de preluare a codului numeric personal în ADV nu poate fi realizată on-line, membrul-operator de calculator care a verificat codul numeric personal sau alt membru al biroului electoral respectiv, după caz, înscrie numele, prenumele și codul numeric personal ale alegătorului în formularul listei electorale suplimentare și, după ce alegătorul semnează în rubrica destinată semnăturii din dreptul datelor sale personale, îi predă buletinul de vot și ștampila cu mențiunea "VOTAT".

(4) După încetarea disfuncționalității terminalului informatic sau după înlocuirea acestuia de către Serviciul de Telecomunicații Speciale, operatorul de calculator va introduce codurile numerice personale ale alegătorilor care s-au prezentat la vot pe perioada disfuncționalității acestuia, în termenul prevăzut de art. 14 alin. (9).

(5) După încetarea disfuncționalității SIMPV, în cazul în care terminalul informatic este funcțional, datele înscrise în ADV în modul off-line sunt transmise automat către Sistemul informatic central unde sunt verificate. Eventualele notificări privind cazurile în care sunt înregistrate în SIMPV persoane omise din listele electorale permanente, cazurile în care o persoană a votat fără a avea acest drept, deși era înscrisă în lista persoanelor cărora li s-a interzis exercitarea acestui drept și a persoanelor puse sub interdicție, precum și cazurile în care un alegător a votat de mai multe ori sunt transmise Ministerului Afacerilor Interne, conform prezentelor norme metodologice.

(6) În situația în care conexiunea cu Sistemul informatic central a terminalului informatic din secția de votare este întreruptă, la mesajele returnate se va adăuga mesajul "SIMPV nu este accesibil".

(7) În situația în care conexiunea cu Sistemul informatic central a terminalului informatic din secția de votare este întreruptă, ADV va verifica doar dacă alegătorii sunt înscrși în lista electorală permanentă a secției de votare sau dacă nu figurează în evidența persoanelor cărora li s-a interzis exercitarea dreptului de vot sau care au fost puse sub interdicție.

(8) Pe durata disfuncționalității SIMPV, președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară verifică prin intermediul terminalului telefonic pus la dispoziție de către Serviciul de Telecomunicații Speciale, prin serviciul USSD, dacă alegătorii care se prezintă la vot au drept de vot și dacă aceștia figurează că au mai votat. Jurnalizarea verificărilor prin serviciul USSD se transmite în timp real potrivit prezentelor norme metodologice.

Întrebări pentru membrii BESV

Observatorii trebuie să discute cu mai mulți membri ai BESV care reprezintă

diferite partide politice. Printre întrebările ce pot fi adresate membrilor secției de votare se numără următoarele:

- Cum au fost selectați membrii comisiei? Reprezintă ei partidele politice? Care este profesia lor în mod obișnuit?
- Sunt prezenți toți membrii comisiei? Există membri care au fost împiedicați să facă parte din comisie?
- Cum sunt împărțite îndatoririle membrilor comisiei secției de votare pentru a asigura eficiența și siguranța votării?
- Membrii comisiei de votare au participat la o instruire formală?
- Când au fost primite buletinele de vot și celelalte materiale necesare votării și cum au fost păstrate acestea înainte de ziua alegerilor?
- Câte buletine de vot au fost primite inițial de secția de votare respectivă?
- Există suficiente buletine de vot și materiale necesare votării?
- Dacă unii alegători nu s-au prezentat cu actele de identitate necesare, cum s-a rezolvat această problemă?
- Au avut loc tulburări sau nereguli, au fost primite reclamații, și cum au fost rezolvate?

Observatorii trebuie să încerce să stabilească dacă membrii comisiei par a fi bine instruiți și s-au familiarizat cu procedurile de votare, dacă par a fi liberi să discute despre îndatoririle lor, precum și dacă par să-și îndeplinească îndatoririle în mod imparțial.

Observarea scrutinului în cadrul secțiilor de votare

Dincolo de conversația cu membrii BESV, observatorii trebuie să urmărească cu atenție toate procedurile desfășurate la secția de votare. Observatorii trebuie să decidă pe baza judecății personale dacă anumite aspecte sau proceduri prezintă nereguli și să le semnaleze.

Printre problemele și procedurile care trebuie urmărite se numără următoarele:

- Există indicii de dezorganizare, ca de exemplu cozi neobișnuit de lungi sau întârzieri excesive?
- În secția de votare există materiale de campanie electorală sau se desfășoară activități de campanie electorală?
- Se încearcă să se solicite alegătorilor să voteze într-un anumit fel, sau se exercită presiuni asupra acestora? Există indicii privind anumite acțiuni de intimidare?
- În secțiile de votare se află reprezentanți ai poliției, ai forțelor de ordine sau ai autorităților guvernamentale?

- Sunt prezente în secția de votare alte persoane care nu par a avea funcții oficiale?
- Procesul de votare este administrat de alte persoane decât membrii comisiei, respectiv membrii-operatori sau președintele și locțiitorul primesc instrucțiuni de la alte persoane?
- Cum se stabilește identitatea alegătorilor? Alegătorii prezintă documentele necesare?
- Alegătorii semnează în listele de alegători, iar cărțile lor de identitate sunt marcate cu timbrul autocolant?
- Există cazuri în care alegătorii sunt împiedicați să voteze nejustificat?
- Buletinele de vot au ștampila secției de votare?
- Alegătorii primesc mai multe buletine de vot, sau există alte indicii privind votarea multiplă?
- Există indicii privind introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât cele la care au dreptul alegătorii?
- Alegătorii manifestă o bună înțelegere a procesului electoral, sau există un număr mare de alegători care solicită ajutor?
- Formatul secției de votare ar putea fi cauza compromiterii secretului votului?
- Alegătorilor li se permite să intre însoțiți în cabina de vot?
- Există alegători care votează în afara cabinei de vot?
- Sediul secției de votare este accesibil pentru o persoană cu dizabilități neasistată?
- Alegătorii care au nevoie de asistență primesc ajutorul adecvat?
- Urnele sunt amplasate în raza vizuală a comisiei electorale și a observatorilor?
- Urnele sunt sigilate corespunzător?
- Toate procedurile de votare sunt urmate eficient și adecvat?

Alte contacte stabilite la secțiile de votare

Pe lângă discuțiile cu membrii secțiilor de votare și constatările independente, observatorii trebuie să încerce să discute cu alți observatori sau delegați ai mass media sau partidelor politice întâlniți în secția de votare. Comentariile acestora pot oferi informații suplimentare privind atmosfera în care se desfășoară votarea la respectiva secție de votare și activitatea membrilor comisiei.

Posibile probleme de luat în considerare în timpul votării:

- Prezența unor grupuri numeroase de alegători în vecinătatea secțiilor de votare poate indica faptul că participarea acestora la vot este coordonată și/sau nu rezultă din voința proprie; observatorii trebuie să cerceteze dacă asemenea grupuri sunt însoțite de persoane care le coordonează și dacă există indicii privind mita electorală.
- Urnă nesigilată (starea sigiliilor nu se menționează separat în procesul verbal).
- Confuzie sau lipsă de organizare, cazuri în care membrii comisiilor de votare nu urmează procedurile
- Prezența persoanelor neautorizate în secțiile de votare
- Desfășurarea activităților de campanie în ziua votării, materiale de campanie în secțiile de votare
- Deschiderea cu întârziere a secțiilor de votare, întârzieri excesive în administrarea votării
- Limitarea dreptului alegătorilor de a-și exprima votul
- Cazurile în care identitatea alegătorilor nu este verificată
- Cazurile în care secretul votului nu este asigurat, cabine de vot deschise
- Inadvertențe în listele de alegători
- Votarea în grup, votarea prin reprezentanți, votul multiplu
- Introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât cele la care au dreptul alegătorii
- Buletine de vot dinainte marcate
- Absența materialelor electorale necesare
- Activități inoportune din partea reprezentanților candidaților sau partidelor politice, imixțiuni în activitatea comisiilor electorale sau observatorilor
- Influența autorităților sau partidelor în secțiile de vot. Se poate întâmpla ca persoane care nu fac parte din biroul electoral să încerce să influențeze procesul electoral prin presiuni asupra alegătorilor, observatorilor, celorlalți reprezentanți ai partidelor etc.
- Transportul organizat al alegătorilor. Deși nu este o infracțiune în sine, poate deseori implica influențarea alegătorilor sau chiar mituirea acestora. Dacă observați astfel de activități, este de dorit să urmăriți activitatea pe termen mai lung, să notați numerele de înmatriculare și să le comunicați la call center
- Necunoașterea legislației de către membrii biroului electoral. Dacă observați probleme care rezultă din astfel de cauze, cel mai important este să faceți o

observație, pornind de la textul legal, reprodus cât mai exact. Rețineți că nu faceți parte din biroul electoral, așadar nu încercați să controlați organizarea alegerilor. Nu participați la luarea deciziilor sau la numărarea voturilor.

Proceduri pentru votul în avans – închiderea și deschiderea secției vineri și sâmbătă (Formularele A și C1)

Votul în avans se desfășoară doar în străinătate, vineri între orele 12 și 21 și sâmbătă între orele 7 și 21. În străinătate votul se poate prelungi până la 23:59, dacă la ora 21 mai sunt alegători care așteaptă să voteze, doar duminica.

Art. 44¹, Legea 370/2004

(1) În zilele de vineri și sâmbătă, la încheierea programului de votare prevăzut la art. 44 alin. (2), președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate, în prezența celorlalți membri, iau următoarele măsuri:

- a) sigilează urnele de vot;
- b) încheie un proces-verbal, în care consemnează numărul buletinelor de vot nefolosite și numărul alegătorilor prezenți la vot;
- c) se asigură că toate materialele electorale se află în localul de vot;
- d) sigilează căile de acces în localul de vot.

(2) În fiecare zi, la începerea programului de votare prevăzut la art. 44 alin. (2), ridicarea sigiliilor se va face de către președintele biroului electoral al secției de votare din străinătate, în prezența celorlalți membri ai biroului electoral al secției de votare.

(1) Localurile secțiilor de votare din străinătate sunt monitorizate video.

Listele electorale generate de SIMPV

Art. 33. - (1) La încheierea fiecărei zile a votării în străinătate, ADV generează în mod automat, în format electronic - .pdf - listele electorale suplimentare din străinătate ce conțin numele, codurile numerice personale și semnăturile alegătorilor validați on-line, precum și în format .csv - lista numelor și codurilor numerice personale ale alegătorilor validați on-line.

2) Listele electorale suplimentare în format .pdf prevăzute de alin. (1) sunt semnate electronic de către președintele biroului electoral al secției de votare.

Închiderea secției și numărarea voturilor (Formular C)

Art 46, Legea 370/2004 – se aplică doar pentru ziua de duminică

(1) La ora 21,00 președintele biroului electoral al secției de votare declară votarea încheiată și dispune închiderea localului de vot.

(2) Alegătorii care la ora 21,00 se află la sediul secției de votare, precum și cei care se află la rând în afara sediului secției de votare pentru a intra în localul de vot pot să își exercite dreptul de vot.

(3) Doi membri desemnați de biroul electoral al secției de votare, din cadrul acestuia, verifică la ora 21,00 dacă în afara sediului secției de votare se află alegători care așteaptă să își exercite dreptul de vot și constată și monitorizează ordinea în care aceștia au acces în localul de vot.

(4) Alegătorii aflați în situațiile prevăzute de alin. (2) și (3) pot vota până cel mult la ora 23,59.

Decizia nr.97D/17.10.2024, art.8 stabilește pașii procedurali:

Art. 8. – (1) În situația în care, la ora 21,00, președintele biroului electoral al secției de votare constată că în secția de votare, precum și la rând, în afara sediului acesteia, se află persoane care s-au prezentat să voteze, va prelungi votarea până cel mai târziu la ora 23,59.

(2) La ora 21,00, doi membri ai biroului electoral al secției de votare, desemnați de către președintele respectivului birou electoral, verifică dacă în sediul secției de votare și/sau în afara acestuia se află alegători care stau la rând pentru a-și exercita dreptul de vot.

(3) În cazul în care la ora 21,00, în sediul secției de votare și/sau în afara acestuia se află alegători care stau la rând pentru a-și exercita dreptul de vot, cei doi membri ai biroului electoral prevăzuți la alin. (2) efectuează următoarele operațiuni:

- a) numără alegătorii aflați la rând la ora 21,00;
- b) înmânează bonuri de ordine alegătorilor aflați la rând la ora 21,00, pe care s-a aplicat ștampila de control a secției de votare sau echivalentul acesteia, după caz;
- c) consemnează numărul alegătorilor aflați la rând la ora 21,00 într-un proces verbal constatator al cărui tipizat este prevăzut în Anexa nr. 2 care face parte integrantă din prezenta decizie;
- d) predau procesul-verbal prevăzut la lit. c) președintelui biroului electoral al secției de votare care comunică, de îndată, prin orice mijloc, biroului electoral județean, biroului electoral al sectorului municipiului București sau biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate, după caz, numărul alegătorilor aflați la rând la ora 21,00;
- e) rămân în afara localului de vot pentru a monitoriza ordinea de acces în cadrul acestuia;
- f) interzic altor persoane să se așeze la rând pentru a își exercita dreptul de vot ulterior orei 21,00.

(4) Înaintea exercitării dreptului de vot, alegătorii aflați în situația prevăzută la alin. (3) predau biroului electoral al secției de votare bonurile de ordine primite conform alin. (3) lit. b).

Înregistrarea audio-video a procedurilor cu ajutorul SIMPV

Art 49¹, Legea 370/2004

(1) Operatorii de calculator asigură, în condițiile stabilite prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente, înregistrarea video-audio neîntreruptă a operațiunilor efectuate de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare pentru numărarea voturilor.

(2) Președintele biroului electoral al secției de votare asigură transmiterea prin mijloace electronice către Biroul Electoral Central a fotografiei procesului-verbal privind consemnarea rezultatelor votării.

(3) Înregistrările prevăzute la alin. (1) și fotografiile proceselor-verbale prevăzute la alin. (2) se realizează în localul de vot prin intermediul terminalelor informatice puse la dispoziție de Serviciul de Telecomunicații Speciale.

Procedura de închidere în zilele de vineri și sâmbătă – formular C1

La încheierea votării (la ora 21), în zilele de vineri și sâmbătă, membrii-operatorii de calculator asigură sincronizarea datelor pe toate tabletele din secție și accesează secțiunea de închidere a votării din ADV.

Președintele secției generează pe o singură tabletă listele electorale suplimentare și semnează electronic în ADV listele electorale.

Președintele și ceilalți membri sigilează urnele de vot.

Președintele încheie un proces-verbal în care consemnează numărul buletinelor de vot nefolosite și numărul alegătorilor prezenți la vot.

Președintele se asigură că toate materialele electorale se află în secția de votare și că echipamentul de monitorizare video este în funcțiune și este alimentat la sursă electrică.

Toate materialele necesare votării (buletine de vot, ștampile cu mențiunea VOTAT, timbre autocolante etc), precum și tabletele, rămân în localul secției de votare

Se sigilează căile de acces în secție prin benzi de hârtie pe care se aplică ștampila de control a secției și semnătura președintelui.

Procedura de numărare în secții – formular C

Art 48, Legea 370/2004, Decizia BEC 151D/2024, art .4

(2) În prezența membrilor biroului electoral al secției de votare din străinătate, președintele acestuia efectuează următoarele operațiuni, după cum urmează:

a) **verifică starea sigiliilor de pe urna de votare, sigilează fanta urnei de votare, introduce ștampilele cu mențiunea „VOTAT” într-un plic care se sigilează prin aplicarea ștampilei de control a secției de votare.** Dispariția uneia sau mai multor ștampile sau a amprentei de cauciuc cu mențiunea „VOTAT” se va consemna la pct. i din procesul-verbal al cărui model este prevăzut în anexa nr. IC la Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 26/2024;

b) **anulează buletinele de vot neîntrebunțate, prin înscrierea pe diagonala primei pagini a mențiunii „ANULAT” și aplicarea ștampilei de control a secției de votare;** în cazul în care există pachete cu buletine de vot intacte, mențiunea „ANULAT” se aplică o singură dată pe pachetul respectiv și se aplică o singură dată ștampila de control; numărul acestor buletine se scrie la pct. f din procesul-verbal;

c) **stabilește numărul alegătorilor înscriși în lista electorală suplimentară, respectiv numărul alegătorilor prezenți la urne, conform semnăturilor alegătorilor din lista electorală suplimentară în format electronic** - fișierul în format .pdf semnat în ADV conform art. 2 alin. (2) - la care se adaugă, dacă este cazul, numărul semnăturilor din listele electorale suplimentare întocmite pe suport hârtie în situația disfuncționalității SIMPV. Numărul astfel rezultat se va completa la pct. b și la pct. b2 din procesul-verbal prevăzut în anexa nr. IC la Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 26/2024;

d) **desigilează urna de vot, numără voturile și consemnează rezultatele votării.**

(3) Președintele BESVS care îndeplinește atribuțiile prevăzute de lege pentru biroul electoral pentru votul prin corespondență, după efectuarea operațiunilor prevăzute la alin. (2), în prezența membrilor biroului electoral al secției de votare din străinătate, desigilează urna de vot pentru votul prin corespondență, extrage și desigilează plicurile interioare, numără voturile și consemnează rezultatele votării prin corespondență.

Legea 370/2004, art 48 și Decizia BEC 151D/2024, art 5 Procedura de numărare a voturilor

(1) Președintele biroului electoral al secției de votare din țară sau străinătate, în prezența celorlalți membri,

numără voturile și deschide buletinele de vot unul câte unul;

la deschiderea fiecărui buletin de vot, președintele citește cu voce tare prenumele și numele candidatului votat

și arată buletinul de vot celor prezenți;

buletinele de vot deschise se grupează pe candidați, se numără și se leagă separat;

voturile nule și voturile valabil exprimate pentru fiecare candidat se consemnează în câte un tabel separat de câte un membru al biroului electoral al secției de votare, desemnat de președinte.

Toate aceste operațiuni sunt înregistrate prin intermediul tabletei, conform art. 1 alin. (2) din prezenta decizie.

(2) Numărul total al voturilor valabil exprimate pentru alegerea Președintelui României se va înscrie la pct. c din procesul-verbal, iar numărul voturilor nule la pct. d din procesul-verbal; numărul voturilor valabil exprimate obținute de către fiecare candidat se va înscrie la pct. g din procesul-verbal. [...]

Procedura este similară pentru votul prin corespondență, doar că primul pas este desigilarea buletinului de vot. **Decizia BEC 151D/2024, art 5 (7)**

Legea 370/2004, art 48 și Decizia BEC 151D/2024, art 5 Voturi valide și nule

Buletine valabile

- ștampila cu mențiunea „VOTAT” este aplicată în interiorul unui singur patruleter;
- ștampila cu mențiunea „VOTAT” depășește limitele patruleterului, fără a atinge un alt patruleter, iar opțiunea alegătorului este evidentă;
- ștampila cu mențiunea „VOTAT” a fost aplicată de mai multe ori în același patruleter;
- ștampila cu mențiunea „VOTAT” a fost aplicată de mai multe ori, atât într-un patruleter, cât și în afara oricărui alt patruleter;
- ștampila cu mențiunea „VOTAT” este aplicată în interiorul unui patruleter, dar pe buletinul de vot sunt înscrise olograf diverse mențiuni ale alegătorului (votul este considerat valabil indiferent de mențiunile înscrise pe buletinul de vot).
- tușul se imprimă pe cealaltă pagină interioară ca urmare a plierii buletinului de vot purtând mențiunea TATOV și/sau tușul s-a imprimat și pe cealaltă parte a foii unde se află patruleterul pe care a fost aplicată ștampila cu mențiunea „VOTAT” – dacă sunt respectate condițiile de mai sus

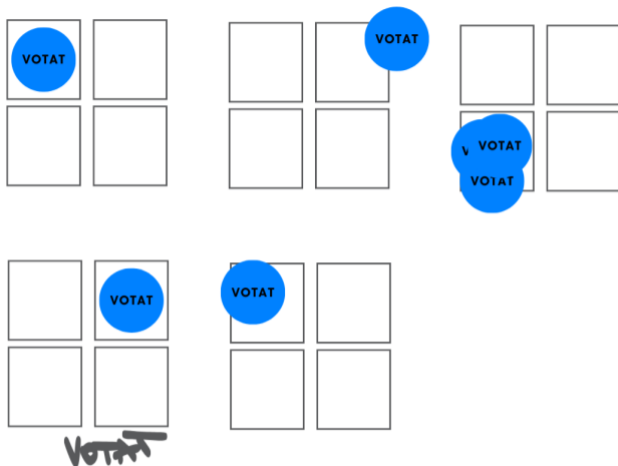
Buletine nule

- buletinul de vot pe care nu a fost aplicată ștampila de control a
- biroului electoral al secției de votare, până la înmânarea acestuia către alegător;
- buletine de vot care au alt model decât cel legal aprobat;
- buletine de vot pe care nu a fost aplicată ștampila cu mențiunea „VOTAT”;

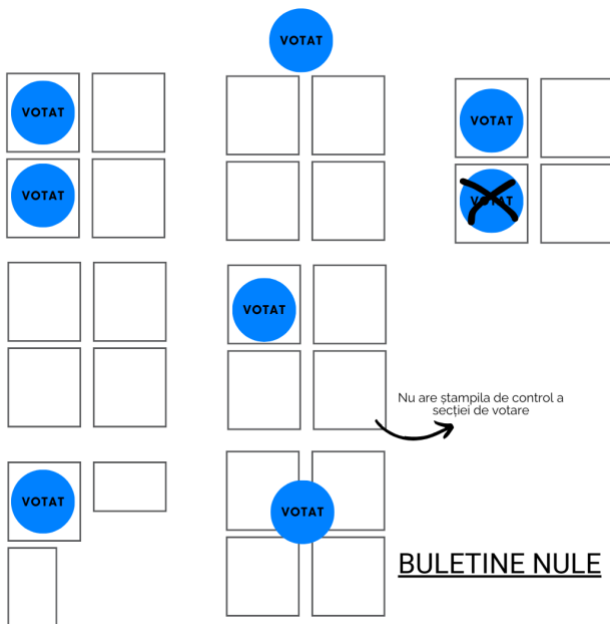
- buletinele de vot la care ștampila cu mențiunea „VOTAT” este aplicată pe mai multe patruleterare sau în afara acestora, inclusiv în situația în care una dintre impresiunile unei ștampile a fost tăiată olograf sau există înscrieri olografe numai cu privire la valabilitatea uneia dintre acestea;
- ștampila cu mențiunea „VOTAT” depășește limitele patruleterului și atinge un alt patruleter;
- buletinele de vot pe care a fost aplicată o ștampilă cu mențiunea „VOTAT” care are alt model decât cel legal aprobat.

Este recomandat ca ștampila de control să se aplice pe spatele buletinului de vot, dar nu este obligatoriu. Aplica ștampilei pe prima pagina nu atrage nulitatea buletinului de vot.

Buletinele de vot nule nu intră în calculul voturilor valabil exprimate.

BULETINE VALABILE

BULETINE NULE

Votul prin corespondență – deschiderea urnelor (formular C, secțiune dedicată)

Birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate îndeplinesc și atribuții pentru birourile electorale pentru votul prin corespondență.

Plicurile exterioare se vor deschide pe parcurs, dar buletinele de vot rămân în plicurile interioare și vor fi numărate doar în duminica alegerilor. Securitatea și anonimitatea votului trebuie asigurate în perioada în care acestea sunt gestionate de birourile electorale.

Art 16, Legea 288/2015 – desigilarea urnelor

(1) În ziua votării după ora 21,00, biroul electoral pentru votul prin corespondență desigilează urnele de vot una câte una și desigilează plicurile interioare.

(2) Situațiile în care în plicul interior nu se găsește niciun buletin de vot sunt consemnate în procesul-verbal de consemnare a rezultatelor votării.

(3) Opțiunile de vot sunt grupate pe tipuri de buletine de vot, pe candidați și liste de candidați, după caz.

(4) În cazul în care în același plic interior au fost introduse două sau mai multe buletine de vot, acestea sunt declarate nule de către biroul electoral pentru votul prin corespondență.

Voturi nule pentru votul prin corespondență (Legea 288/2015, Decizia BEC 151D/2024, art 5):

Sunt nule următoarele plicuri exterioare sau interioare:

- Plicul exterior care nu conține certificatul de alegător;
- Plicul exterior care nu conține alte plicuri sau documente;
- Plicul interior care nu conține niciun buletin de vot;
- Plicul exterior și/sau interior care prezintă rupturi sau degradări de natură a afecta integritatea buletinului de vot.
- Plicurile exterioare livrate după expirarea termenului legal – joi dimineața alegerilor, ora 24
- Lipsa etichetei de siguranță nu atrage nulitatea plicului exterior și/sau interior dacă acesta a fost recepționat închis și fără rupturi sau degradări de natură a afecta integritatea buletinului de vot.

Sunt nule buletinele de vot prin corespondență

- pe care nu a fost aplicat autocolantul cu mențiunea „VOTAT”;
- la care autocolantul cu mențiunea „VOTAT” corespunzător turului de scrutin este aplicat pe mai multe patrulete sau în afara acestora, inclusiv în situația în care autocolantul a fost tăiat/relocat sau există înscrisuri olografe cu privire la valabilitatea acestuia;

- autocolantul cu mențiunea „VOTAT” corespunzător turului de scrutin depășește limitele patruleterului și atinge un alt patruleter;
- pe care a fost aplicat un autocolant cu mențiunea „VOTAT” are alt model decât cel legal aprobat pentru respectivul tur de scrutin.

HAEP 20/2020, art 5 – plic deteriorat și desigilat

(1) Prin plic exterior desigilat se înțelege, în sensul prezentei hotărâri, plicul exterior deschis.

(2) Prin plic exterior deteriorat în asemenea măsură încât este de natură să afecteze integritatea votului prin corespondență se înțelege, în sensul prezentei hotărâri, plicul exterior rupt și/sau degradat în asemenea măsură încât documentele pe care le conține nu ar putea fi citite.

(3) Prin plic interior desigilat se înțelege, în sensul prezentei hotărâri, plicul interior deschis.

(4) Prin plic interior deteriorat în asemenea măsură încât este de natură să afecteze integritatea votului prin corespondență se înțelege, în sensul prezentei hotărâri, plicul interior rupt și/sau degradat în asemenea măsură încât buletinele de vot pe care le conține nu ar putea fi citite.

Dacă un alegător introduce și buletinul de vot pentru turul 2 sau buletinele de vot pentru parlamentare în același plic interior, se păstrează doar cel care se referă la turul respectiv de prezidențiale, iar restul se anulează.

Dacă se găsesc mai multe buletine de vot de același fel în plicul interior, sunt ambele anulate și se trec în procesul verbal ca fiind un singur buletin de vot nul.

Consemnarea rezultatelor, verificarea corelațiilor și întocmirea proceselor verbale

- După efectuarea operațiunilor de mai sus, sunt verificate corelațiile cu ajutorul aplicației instalate pe terminalul informatic (tableta). Înainte de a verifica datele cu ajutorul tabletei, președintele BESV pregătește o ciornă a procesului-verbal.
- Președintele BESV întocmește procesul-verbal în 3 exemplare originale.
- Fiecare exemplar al PV va fi semnat olograf de către membrii BESV, pe fiecare pagină, în spațiile marcate ca atare, și va purta ștampila de control a secției de votare.
- Lipsa semnăturilor unor membri ai BESV nu influențează valabilitatea PV, însă președintele va menționa motivele care au împiedicat semnarea la pct. j) din PV.

Art 49, Legea 370/2004

(2) Președintele biroului electoral al secției de votare și ceilalți membri semnează procesul-verbal pe care se aplică ștampila de control a biroului electoral. Lipsa semnăturilor unor membri ai biroului secției de votare nu influențează valabilitatea procesului-verbal. Președintele va menționa motivele care au împiedicat semnarea.

(3) Un exemplar al procesului-verbal se afișează la loc vizibil, la sediul biroului electoral al secției de votare.

(4) Membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare li se eliberează, la cerere, o copie de pe procesul-verbal, certificată de către toți cei care au semnat originalul.

- **Dacă se confirmă corelațiile atât în aplicație cât și în PV**, președintele BESV va asigura încărcarea în SIMPV, atât a fotografiei procesului-verbal, cât și a datelor înscrise în aplicația informatică de verificare a corelațiilor.
- **Dacă în momentul consemnării rezultatului votării nu se pot finaliza operațiunile de înscriere a datelor în aplicația informatică**, întrucât, chiar și după reverificări, cheile de validare nu sunt respectate, președintele BESV trebuie să apeleze numărul unic al centrului de suport tehnic Biroul electoral nr. 48 pentru secțiile de votare din străinătate pentru a primi sprijin.
- **Dacă nici după primirea de sprijin tehnic nu se închid cheile**, se întocmesc trei exemplare ale PV, se menționează la punctul j motivele care au condus la această situație și să asigure încărcarea în SIMPV a fotografiei procesului-verbal, urmând să contacteze prin intermediul centrului de suport tehnic și să transmită în format electronic toate informațiile solicitate de acesta.
- În baza deciziei BESVS care se încarcă imediat după emitere în SIMPV, președintele BESV va efectua corectarea procesului-verbal, va asigura încărcarea fotografiei acestuia în SIMPV și completarea datelor în aplicație.
- Procedura se aplică în mod corespunzător și pentru procesele verbale pentru votul prin corespondență.
- După finalizarea operațiunilor de mai sus BESV, prin grija reprezentanțelor diplomatice, transmit prin mijloace electronice la BESVS 48, procesele verbale, însoțite de toate întâmpinările și contestațiile privitoare la operațiunile electorale.
- Toate materialele utilizate și rezultate din procesul electoral din străinătate vor fi predate reprezentanțelor diplomatice de către președintele BESV conform regulilor stabilite de Biroul Electoral Central prin Decizia 151D/2024.

Art 49, Legea 370/2004

(2) Președintele biroului electoral al secției de votare și ceilalți membri semnează procesul-verbal pe care se aplică ștampila de control a biroului electoral. Lipsa semnăturilor unor membri ai biroului secției de votare nu influențează valabilitatea procesului-verbal. Președintele va menționa motivele care au împiedicat semnarea.

(3) Un exemplar al procesului-verbal se afișează la loc vizibil, la sediul biroului electoral al secției de votare.

(4) Membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare li se eliberează, la cerere, o copie de pe procesul-verbal, certificată de către toți cei care au semnat originalul.

Observarea numărării voturilor și centralizării rezultatelor

La încheierea votării și începerea numărării voturilor, observatorii trebuie să se afle în secțiile de votare, deoarece accesul după închiderea secțiilor de votare nu este permis; pentru siguranță, se recomandă observatorilor să nu mai părăsească secția de votare după ora 20:45. Procedura standard pentru închiderea secției de votare și numărarea voturilor începe cu anularea buletinelor de vot rămase neîntrebunțate și consemnarea numărului lor în rubricile corespunzătoare din procesul verbal. BESV sigilează separat ștampilele de vot, apoi urna de vot este deschisă și buletinele de vot sunt numărate și este întocmit procesul verbal.

Printre problemele și procedurile care trebuie urmărite se numără următoarele:

- Numărarea voturilor este efectuată de membrii comisiei sau sunt implicate și alte persoane?
- Membrii comisiei par a înțelege și respecta procedurile necesare?
- Buletinele de vot sunt numărate ordonat și în condiții de siguranță?
- Procedura de numărare a voturilor este transparentă? Sunt asigurate condițiile adecvate pentru observatori?
- Numărul alegătorilor care s-au prezentat la vot corespunde cu numărul buletinelor de vot din urnă?
- Buletinele de vot neutilizate sunt anulate și păstrate în condiții de siguranță?
- Buletinele de vot nule sunt identificate corect și uniform? Sunt buletinele de vot nule separate corespunzător și păstrate pentru o examinare ulterioară?
- Buletinele de vot conțin anumite semne neobișnuite menite să compromită secretul votului?
- Numărul buletinelor de vot nule pare neobișnuit de mare?
- Numărarea voturilor respectă principiul potrivit căruia buletinul de vot este considerat valabil dacă intenția alegătorului este clară?
- Buletinele de vot sunt sortate corect și numărate separat?

- Controversele și contestațiile sunt rezolvate în mod satisfăcător?
- Documentele oficiale ce conțin rezultatele scrutinului sunt completate corect la încheierea numărării voturilor și semnate de toate persoanele autorizate?
- Observatorii au posibilitatea de a obține copii oficiale ale procesului verbal ce conține rezultatele scrutinului de la secția de votare?
- Membrii comisiei sunt de acord cu procedura de numărare a voturilor și cu rezultatele? dacă există controverse, cum s-a procedat în acest caz?

După numărarea buletinelor de vot, rezultatele de la secțiile de votare sunt transmise la biroul electoral de circumscripție, unde sunt centralizate.

Posibile probleme de luat în considerare în timpul numărării voturilor:

- Urnă nesigilată (starea sigiliilor nu se menționează separat în procesul verbal).
- Confuzie sau lipsă de organizare, cazuri în care membrii comisiilor de votare nu urmează procedurile
- Prezența persoanelor neautorizate în secțiile de votare
- Buletine de vot dinainte marcate
- Activități inoportune din partea reprezentanților candidaților sau partidelor politice, imixtiuni în activitatea comisiilor electorale sau observatorilor
- Adăugarea unor buletine de vot după deschiderea urnei de vot
- Proceduri dezordonate de numărare a voturilor
- Participarea la numărarea voturilor a persoanelor neautorizate
- Personal insuficient pentru efectuarea și supravegherea numărării voturilor
- Excluderea unor membri ai comisiilor de votare sau unor observatori
- Invalidarea arbitrară sau inconsecventă a buletinelor de vot
- Pierderea unor buletine sau urne de vot
- Numărarea voturilor sau înregistrarea rezultatelor intenționat incorectă
- Păstrarea în condiții precare a buletinelor de vot neutilizate
- Procesele verbale ce conțin rezultatele scrutinului nu sunt completate la secția de votare sau sunt completate cu creionul și nu cu cerneală
- Refuzul de a pune la dispoziția observatorilor copii oficiale ale procesului verbal
- Falsificarea sau înlocuirea proceselor verbale; și
- Lipsa transparenței sau proceduri nereglementare constatate în cursul centralizării voturilor.

V. CONTESTAȚII, CONTRAVENȚII, INFRAȚIUNI

V.1. Întâmpinări și contestații

Întâmpinările și contestațiile sunt o parte importantă a procesului de observare, astfel că vă rugăm să le acordați atenție sporită. Orice sesizare trebuie să se bazeze pe observație directă și nu pe informații obținute de la alte persoane.

O sesizare se face întâi verbal și ulterior scris, dacă nu se îndreaptă neregulile constatate. Vă rugăm – pe cât posibil – să realizați o copie sau o fotografie a sesizării, incluzând numărul de înregistrare și confirmarea primirii de către președintele BESV. Dacă nici în urma sesizării scrise neregulile semnalate nu sunt rezolvate, vă rugăm să ne contactați de îndată pentru a comunica mai departe cu biroul electoral de circumscripție. Înainte de a face o sesizare la Biroul Electoral 48, vă rugăm să ne anunțați.

Art. 20 din Legea 370/2004

(3) Biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate are următoarele atribuții:

c) rezolvă întâmpinările referitoare la propria activitate și contestațiile cu privire la activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate;

Art. 24 (4) din Legea 370/2004

(4) Birourile electorale ale secțiilor de votare îndeplinesc următoarele atribuții:

e) rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate;

Sesizări pentru votul prin corespondență.

Art 18, Legea 288/2015

(1) În timpul operațiunilor de deschidere a plicurilor exterioare și a plicurilor interioare, precum și în ceea ce privește numărarea voturilor se pot face întâmpinări de către persoanele care asistă la aceste operațiuni, partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice sau electorale dintre acestea, precum și de către candidații independenți.

(2) Întâmpinările se soluționează pe loc, prin decizie, de către biroul electoral pentru votul prin corespondență.

(3) Întâmpinările se depun la președintele biroului electoral pentru votul prin corespondență. Acestea se formulează în scris în două exemplare, din care unul, semnat și ștampilat de președinte, rămâne la contestator.

(4) Partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele

politice sau electorale dintre acestea, precum și candidații independenți pot formula contestații privind deciziile prevăzute la alin. (2), precum și alte operațiuni efectuate de biroul electoral pentru votul prin corespondență.

(5) Contestațiile prevăzute la alin. (4) se depun la biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării și se soluționează de acesta, prin decizie definitivă, în termen de cel mult două zile de la data înregistrării.

Întâmpinările ar trebui să conțină cel puțin destinatarul (președintele BESV), numele și prenumele observatorului, seria și numărul actului de identitate, calitatea (observator acreditat), relatarea neregulii cu cât mai multe detalii (pe cât se poate citați articole de lege sau hotărâri BEC), secția de votare, data și semnătura. Vă rugăm să ne trimiteți și nouă o copie a sesizării, în orice format posibil (fotografiat, copie etc)

Pentru fapte grave (infracțiuni), vă rugăm să ne contactați cât mai curând pentru a lua o decizie împreună cu privire la modalitatea de soluționare.

V.2. Infracțiuni și plângeri penale

Pentru fapte care privesc siguranța dumneavoastră personală sau a celorlalți participanți la procesul electoral, puteți să sesizați de urgență primul echipaj de poliție sau suna de îndată la numărul de urgență din țara în care vă aflați (112 în Europa). În orice situație, vă rugăm să ne contactați cu privire la aceste reclamații.

Plângerea și denunțul se fac în scris și verbal. În scris va trebui să conțină: numele, prenumele, CNP, calitatea și domiciliul, descrierea faptei, precum și indicarea făptuitorului și a mijloacelor de probă, dacă sunt cunoscute. Puteți găsi modele de sesizări și plângeri penale pe pagina www.votcorect.ro și atașate acestui ghid (vezi p 70).

Vă rugăm să ne anunțați înainte de a face o sesizare, cu excepția situațiilor de urgență.

.Cine și unde poate sesiza comiterea unei infracțiuni?

Orice persoană poate sesiza poliția sau parchetul, după regulile generale de sesizare în legătură cu săvârșirea unei fapte penale prevăzute în Codul de procedură penală. Persoana care face sesizarea trebuie să ofere probe în susținerea demersului său (fotografii/înregistrări). Sesizările pot fi făcute și

ulterior datei comiterii faptei. Infraacțiunile la legea electorală sunt specificate **în Legea 286/2009 privind noul Cod Penal.**

Împiedicarea exercitării drepturilor electorale

Art. 385. - (1) *Împiedicarea, prin orice mijloace, a liberului exercițiu al dreptului de a alege sau de a fi ales se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.*

(2) *Atacul, prin orice mijloace, asupra localului secției de votare se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.*

Coruperea alegătorilor

Art. 386. - (1) *Oferirea sau darea de bani, de bunuri ori de alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze o anumită listă de candidați ori un anumit candidat se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.*

(2) *Nu intră în categoria bunurilor prevăzute în alin. (1) bunurile cu valoare simbolică, inscripționate cu însemnele unei formațiuni politice.*

Frauda la vot

Art. 387. - (1) *Fapta persoanei care votează:*

a) *fără a avea acest drept;*

b) *de două sau mai multe ori;*

c) *prin introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât are dreptul un alegător*

se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) *Cu aceeași pedeapsă se sancționează utilizarea unei cărți de alegător sau a unui act de identitate nul ori fals sau a unui buletin de vot fals.*

Art. 389. - (1) *Violarea prin orice mijloace a secretului votului se pedepsește cu amendă.*

(2) *Dacă fapta a fost comisă de un membru al biroului electoral al secției de votare, pedeapsa este închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.*

Nerespectarea regimului urnei de vot

Art. 390. - (1) *Deschiderea urnelor, înainte de ora stabilită pentru închiderea votării, se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.*

(2) *Încredințarea urnei speciale altor persoane decât membrilor biroului electoral al secției de votare ori transportarea acesteia de către alte persoane sau în alte condiții decât cele prevăzute de lege se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.*

Falsificarea documentelor și evidențelor electorale

Art. 391. - (1) Falsificarea prin orice mijloace a înscrisurilor de la birourile electorale se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și înscrierea în copia de pe lista electorală permanentă ori de pe lista electorală complementară a unor persoane care nu figurează în această listă.

(3) Introducerea în uz sau folosirea unui program informatic cu vicii care alterează înregistrarea ori însumarea rezultatelor obținute în secțiile de votare sau determină repartizarea mandatelor în afara prevederilor legii se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Cu aceeași pedeapsă se sancționează introducerea de date, informații sau proceduri care duc la alterarea sistemului informațional național necesar stabilirii rezultatelor alegerilor.

Art. 393. - Tentativa la infracțiunile prevăzute în art. 385 și art. 387-391 se pedepsește.

Decizia BEC 114/2024, art 17 – alte infracțiuni

Art. 17. - Se constată că, în conformitate cu legislația în vigoare, următoarele fapte constituie infracțiuni:

- a) împiedicarea, prin orice mijloace, a liberului exercițiu al dreptului de a alege sau de a fi ales;
- b) atacul, prin orice mijloace, asupra localului secției de votare;
- c) oferirea sau darea de bani, de bunuri, cu excepția celor cu valoare simbolică, inscripționate cu însemnele unei formațiuni politice, ori de alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze o anumită listă de candidați ori un anumit candidat;
- d) exercitarea dreptului de vot de către o persoană care nu are acest drept
- e) exercitarea dreptului de vot de două sau mai multe ori;
- f) introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât are dreptul un alegător;
- g) utilizarea unui act de identitate nul ori fals sau a unui buletin de vot fals;
- h) violarea prin orice mijloace a secretului votului;
- i) deschiderea urnelor înainte de ora stabilită pentru închiderea votării;
- j) încredințarea urnei speciale altor persoane decât membrilor biroului electoral al secției de votare ori transportarea acesteia de către alte persoane sau în alte condiții decât cele prevăzute de lege;
- k) falsificarea prin orice mijloace a înscrisurilor de la birourile electorale;
- l) introducerea în uz sau folosirea unui program informatic cu vicii care

alterează înregistrarea ori însumarea rezultatelor obținute în secțiunile de votare sau determină repartizarea mandatelor în afara prevederilor legii;

m) introducerea de date, informații sau proceduri care duc la alterarea sistemului informațional național necesar stabilirii rezultatelor alegerilor;

n) îndemnarea publicului, verbal, în scris sau prin orice alte mijloace, să săvârșească infracțiuni;

o) incitarea publicului, prin orice mijloace, la violență, ură sau discriminare împotriva unei categorii de persoane sau împotriva unei persoane pe motiv că face parte dintr-o anumită categorie de persoane definită pe criterii de apartenență politică;

p) purtarea sau folosirea fără drept, la adunări publice, în spațiile rezervate desfășurării procesului electoral, la manifestări cultural-sportive, în locuri special amenajate și autorizate pentru distracție ori agrement sau în mijloace de transport în comun a cuțitului, pumnalului, boxului, a altor asemenea obiecte fabricate sau confecționate anume pentru tăiere, înțepare sau lovire, a armelor neletale care nu sunt supuse autorizării ori dispozitive pentru șocuri electrice, sau a substanțelor iritant-lacrimogene sau cu efect paralizant;

q) împiedicarea, prin orice mijloace, a desfășurării unei adunări publice care a fost autorizată potrivit legii;

r) opunerea cu violență față de organizatori, împunerniciți! acestora sau față de forțele de ordine ori împiedicarea lor de a-și exercita atribuțiile legale privind asigurarea ordinii în desfășurarea adunărilor publice.

V.3. Contravenții

Articol	Cine poate aplica sancțiuni
i) neluarea de către organizatori a măsurilor necesare desfășurării normale a adunărilor electorale, precum și distribuirea și consumarea de băuturi alcoolice în timpul acestor adunări;	ofițerii, agenții și subofițerii din cadrul Poliției Române, Poliției de Frontieră
k) nerespectarea dispozițiilor art. 37 alin. (1), (3), (4) și ale art. 39 alin. (4);	Română și Jandarmeriei Române, precum și polițiștii locali,
l) afișarea listelor electorale permanente, a copiilor de pe acestea sau a listelor electorale suplimentare; distrugerea, deteriorarea, murdărirea, acoperirea prin scriere sau în orice mod a platformelor-program afișate sau a oricăror altor afișe ori anunțuri de propagandă electorală tipărite;	pentru faptele prevăzute la art. 55 lit. i), k), l), n), o), q), r), r1), t), w), z) și aa);
n) tipărirea fără drept de buletine de vot, în vederea utilizării acestora în ziua alegerii;	

<p>o) refuzul de a permite accesul persoanelor acreditate în localul secției de votare, cu excepția cazurilor în care președintele biroului electoral al secției de votare limitează accesul persoanelor acreditate în localul secției de votare datorită mărimii acestuia</p> <p>q) refuzul de a se conforma dispozițiilor președintelui biroului electoral al secției de votare cu privire la asigurarea ordinii în localul de vot și în împrejurimi;</p> <p>r) înmânarea buletinului de vot unui alegător care nu prezintă actul de identitate ori care refuză să semneze în lista electorală sau lista electorală suplimentară în care este înscris pentru primirea buletinului de vot și a ștampilei cu mențiunea "VOTAT";</p> <p>r1) nerespectarea dispozițiilor legale privind prezența altor persoane în cabina de vot;</p> <p>t) continuarea propagandei electorale după încheierea acesteia, precum și sfătuirea în ziua votării a alegătorilor la sediul secțiilor de votare să voteze sau să nu voteze un anumit candidat;</p> <p>w) încălcarea condițiilor de acreditare de către persoanele acreditate potrivit art. 47 și operatorii de sondaj ai institutelor de sondare a opiniei publice, ai societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ori ai organizațiilor neguvernamentale care au fost acreditate de Biroul Electoral Central prin decizie;</p> <p>z) nerespectarea dispozițiilor art. 41 privind afișajul electoral;</p>	
<p>j) distrugerea, deteriorarea, murdărirea, acoperirea prin scriere sau în orice mod a listelor electorale permanente, a copiilor de pe acestea sau a listelor electorale suplimentare;</p> <p>p) refuzul de a primi și înregistra o întâmpinare, contestație sau orice altă cerere, formulată în scris;</p> <p>ș) nerespectarea dispozițiilor art. 48 alin. (1) lit. e) privind citirea cu voce tare a opțiunii exprimate pe buletinul de vot; întocmirea de către birourile electorale ale secțiilor de votare a proceselor-verbale, cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi;</p> <p>ab) nerespectarea dispozițiilor art. 43 alin. (4);</p>	<p>b) președintele biroului electoral județean, biroului electoral al sectorului municipiului București sau al biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate, pentru faptele prevăzute la art. 55 lit. j), p), ș), ab) și ac);</p>

<p>(4) La plecare, președintele biroului electoral al secției de votare sigilează intrarea în localul de vot prin aplicarea ștampilei de control pe o bandă de hârtie. Este interzisă părăsirea localului de vot cu ștampila de control, ștampile cu mențiunea "VOTAT", buletine de vot sau liste electorale.</p> <p>ac) nerespectarea dispozițiilor art. 48 alin. (1) lit. c). c) stabilește numărul alegătorilor înscrși în lista electorală permanentă; este interzis, sub sancțiunea legii, ca pe aceste documente să existe ștersături, modificări sau completări; rezultatul numărării se va înscrie la pct. a) din procesul-verbal prevăzut la art. 49 alin. (1);</p>	
<p>h) folosirea de către un candidat a semnelor electorale înregistrate la Biroul Electoral Central de către un alt candidat;</p>	<p>c) președintele Biroului Electoral Central, pentru faptele prevăzute la art. 55 lit. f), g) și h);</p>
<p>n) tipărirea fără drept de buletine de vot, în vederea utilizării acestora în ziua alegerii;</p> <p>s) neaplicarea pe actul de identitate a ștampilei cu mențiunea "VOTAT" sau a timbrului autocolant, după caz, precum și reținerea actului de identitate, fără motive întemeiate, de către membrii biroului electoral al secției de votare;</p> <p>ț) purtarea pe durata votării de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare, persoanele însărcinate cu paza, persoanele acreditate sau de către operatorii de sondaj ai institutelor de sondare a opiniei publice sau ai societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ori ai organizațiilor neguvernamentale de ecusoane, insigne ori alte însemne de propagandă electorală;</p> <p>u) încălcarea de către membrii birourilor electorale a obligației de a participa la activitatea acestor birouri;</p> <p>v) refuzul președintelui biroului electoral sau al locțiitorului acestuia de a elibera o copie certificată de pe procesul-verbal persoanelor îndreptățite potrivit prevederilor prezentei legi;</p>	<p>d) președintele biroului electoral, în cazul săvârșirii contravențiilor de către membrii acestuia, ori președintele biroului electoral ierarhic superior, în cazul săvârșirii contravențiilor de către președinții birourilor electorale ierarhice inferioare sau de către locțiitorii acestora, pentru faptele prevăzute la art. 55 lit. n), s), ț), u) și v);</p>
<p>a) înscrierea cu bună știință a unui alegător în mai multe liste electorale permanente, înscrierea în listele electorale sau listele electorale suplimentare a unor persoane fictive ori care nu au drept de vot;</p> <p>b) păstrarea listelor electorale permanente în condiții necorespunzătoare;</p> <p>c) neefectuarea la termen a comunicărilor prevăzute de lege și neoperarea acestora în listele electorale permanente;</p> <p>d) efectuarea de operațiuni în listele electorale permanente de către persoane neautorizate;</p>	<p>e) împuternicirii președintelui Autorității Electorale Permanente, pentru faptele prevăzute la art. 55 lit. a), b), c), d), e) și x);</p>

<p>e) necomunicarea către Autoritatea Electorală Permanentă a modificărilor operate în lista electorală permanentă;</p> <p>x) nerespectarea dispozițiilor art. 10-12 privind delimitarea, numerotarea și stabilirea secțiilor de votare;</p>	
<p>m) nerespectarea deciziilor și hotărârilor birourilor electorale; nerespectarea hotărârilor și instrucțiunilor Autorității Electorale Permanente; nerespectarea hotărârilor Curții Constituționale;</p> <p>y) nerespectarea dispozițiilor art. 39 alin. (1) - (3) și (5);</p> <p>Art. 39. -</p> <p>(1) În perioada electorală, în cazul prezentării de sondaje de opinie cu conținut electoral, acestea trebuie însoțite de următoarele informații:</p> <p>a) denumirea instituției care a realizat sondajul;</p> <p>b) data sau intervalul de timp în care a fost efectuat sondajul și metodologia utilizată;</p> <p>c) dimensiunea eșantionului și marja maximă de eroare;</p> <p>d) cine a solicitat și cine a plătit efectuarea sondajului.</p> <p>(2) Televotul sau anchetele făcute pe stradă în rândul electoratului nu trebuie să fie prezentate ca reprezentative pentru opinia publică sau pentru un anumit grup social ori etnic.</p> <p>(3) Cu 48 de ore înainte de ziua votării este interzisă prezentarea de sondaje de opinie, televoturi sau anchete cu conținut electoral făcute pe stradă.</p> <p>(5) În ziua votării este interzisă prezentarea sondajelor realizate la ieșirea de la urne, înainte de încheierea votării.</p>	<p>f) împuternicirii președintelui Autorității Electorale Permanente, în cazul în care fapta prevăzută la art. 55 lit. m) este săvârșită de autorități ale administrației publice centrale sau locale și în cazul în care fapta prevăzută la art. 55 lit. y) este comisă de altcineva decât de radiodifuzori; președintele biroului electoral, în cazul în care fapta prevăzută la art. 55 lit. m) este săvârșită de către membrii biroului electoral, ori președintele biroului electoral ierarhic superior, în cazul săvârșirii faptei prevăzute la art. 55 lit. m) de către președinții birourilor electorale ierarhic inferioare; polițiști, în cazul în care fapta prevăzută la art. 55 lit. m) este săvârșită de alte</p>

	persoane fizice sau juridice;
<p>y) nerespectarea dispozițiilor art. 39 alin. (1) - (3) și (5);</p> <p>Art. 39. -</p> <p>(1) În perioada electorală, în cazul prezentării de sondaje de opinie cu conținut electoral, acestea trebuie însoțite de următoarele informații:</p> <p>a) denumirea instituției care a realizat sondajul;</p> <p>b) data sau intervalul de timp în care a fost efectuat sondajul și metodologia utilizată;</p> <p>c) dimensiunea eșantionului și marja maximă de eroare;</p> <p>d) cine a solicitat și cine a plătit efectuarea sondajului.</p> <p>(2) Televotul sau anchetele făcute pe stradă în rândul electoratului nu trebuie să fie prezentate ca reprezentative pentru opinia publică sau pentru un anumit grup social ori etnic.</p> <p>(3) Cu 48 de ore înainte de ziua votării este interzisă prezentarea de sondaje de opinie, televoturi sau anchete cu conținut electoral făcute pe stradă.</p> <p>(5) În ziua votării este interzisă prezentarea sondajelor realizate la ieșirea de la urne, înainte de încheierea votării.</p>	<p>g) Consiliul Național al Audiovizualului, care se autosesizează sau poate fi sesizat de către cei interesați, pentru faptele prevăzute la art. 55 lit. y), în cazul în care acestea sunt comise de radiodifuzori.</p>
<p>Art. 56. -</p> <p>(1) Contravențiunile prevăzute la art. 55 lit. b), c), d), e), g), j), k), l), m), o), p), ș), ț), u), v), z), ab) și ac) se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 2.500 lei, cele de la lit. f), h), q), t), w), x) și aa), cu amendă de la 1.500 lei la 4.500 lei, cele de la lit. a), i), n), r), r1), s) și y), cu amendă de la 4.500 lei la 10.000 lei.</p>	

Modele de sesizări

Domnule/doamnă Președinte,

Subsemnatul/subsemnata, _____ (*nume, prenume, CNP, domiciliu/reședință*), domiciliat în ..., legitimat cu ....., în calitate de observator intern al asociației (*asociația care te-a acreditat*)

În baza art. ___ din *Legea nr. 370/2004 etc.*, formulez următoarea

Întâmpinare / contestație

Prin care vă solicit să _____,

Am constatat

(descrieți fapta/faptele ce formează obiectul întâmpinării; încercați să detaliați toate aspectele care definesc neregula/contravenția, așa cum este prevăzută în lege).

Data,

Ora,

Semnătura,

Domnului/doamnei președinte al Biroului Electoral al secției de votare nr.. din ...

Model plângere penală

Domnule/Doamnă Prim - Procuror,

Subsemnatul/subsemnata, _____ (*nume, prenume, CNP, domiciliu/reședință*), în calitate de _____ (*1. persoană vătămată - cel care formulează plângerea este vătămat direct de infracțiune, ca în cazul lovirilor sau vătămărilor sau 2. denunțator - cel care formulează plângerea încunoștințează despre săvârșirea unei infracțiuni*)

În baza art. ___ C. proc. pen., formulez următoarea

PLÂNGERE PENALĂ

Prin care vă solicităm să dispuneți începerea urmăririi penale pentru săvârșirea infracțiunii de _____, prevăzute de art. ___ Cod penal (*a se vedea mai jos*),

Pentru următoarele considerente:

În fapt, în data de ....., la ora ___, am început procesul de observare în cadrul secției de votare nr. ___ (*cu indicarea localității*), după ce, în prealabil, m-am legitimat. Precizez că subsemnatul sunt acreditat ca observator din partea organizației _____.

În jurul orei ___, am constatat

(descrieți fapta/faptele ce formează obiectul plângerii: încercați să detaliați toate aspectele care definesc infracțiunea, așa cum este prevăzută în Codul penal - vezi instrucțiuni mai sus; dați detalii care ar putea duce la identificarea făptuitorului)

În drept, invoc dispozițiile art. ___ Cod penal

Probe:

Dovada plângerii o fac cu următoarele mijloace de probă (facultativ, dacă sunt cunoscute)

planșe fotografice - încercați să fotografiați săvârșirea sau urmele infracțiunii; materiale video;

martori (încercați să luați datele de identificare și de contact ale altor persoane care au asistat la săvârșirea infracțiunii)

Data,

Semnătura,

Formularul este disponibil și pe www.votcorect.ro/reguli/model-plangere-denunt-penal/

